

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—
polletno Din 16.— četrt-
letno Din 9.— inozemstvo
Din 64.— — Poštno-čekovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.— pol stra-
ni Din 1000.— četrt strani
Din 500.— 1/10 strani Din 250.—
1/10 str. Din 125.— Mali oglasa-
si vsaka beseda Din 1.20.

Vprašanje centralizma in avtonomije v Rumuniji.

Notranja ureditev rumunske države še ni končno veljavno utrjena. Rumunija je pridobila kot veliko pridobitev svetovne vojne obsežne pokrajine, ki so prej pripadale Avstriji, Ogrski, Rusiji in Bolgariji. Zedimba teh pokrajin s staro Rumunijo je vzbudila vprašanje o ureditvi povečane rumunske države.

To vprašanje ima stvarno podlago v velikih kulturnih, prosvetnih, gospodarskih in socialnih razlikah med novo-pridobljenimi pokrajinami in staro-rumunskim ozemljem. Nove pokrajine bi rade zadržale svoje lastno kulturno in gospodarsko življenje, stara Rumunija pa teži v imenu narodnega edinstva za popolnim izenačenjem, to je, za popolnim prilagodenjem in prilichenjem novih pokrajin. Iz teh razmer je vzniklo vprašanje o centralistični ali avtonomistični ureditvi države.

Maniu, nekdanji voditelj narodno-čučkih Rumunov v bivši Ogrski, sedaj voditelj narodno-kmetijske stranke, je kot ministrski predsednik Rumunije preosnoval državno upravo tako, da se je vsaj nekoliko približala idealu pokrajinske samouprave. Podpirali so ga pri tem vsi nacionalisti novih pokrajin, pa tudi kmetijska stranka, ki ima jedro svojih članov v stari Rumuniji. Maniu se je umaknil s sedeža ministrskega predsednika ter napravil prostor vladi profesorja Jorge, ki je zopet nategnil centralistične vajeti ter rastoči tok samoupravne misli obrnil nazaj v smeri proti središču države, ki je Bukarešta.

S tem pa staro vprašanje centralizma in avtonomizma ni izginilo s sveta. V rumunskem časopisju je zadnji čas zopet oživel razprava o načinu, kako naj se uredi država. Povod za to časopisno razpravljanje je dala knjižica poslanca Romula Boile, ki zagovarja revizijo sedanje ustave v smislu popolne decentralizacije. Rumunija se naj razdeli v tri velike dežele, ki bi uživale popolno avtonomijo ter bi imele lasten deželni zbor, iz katerega bi se sestavila deželna vlada.

Ker tiči za poslancem Boilo najbrž sam voditelj stranke Maniu, je njegov načrt vzbudil splošno pozornost. Po tem načrtu naj bi se država razdelila

v tri dežele: 1. Veliko in Malo Vlaško, Dobrudža in Podunavje; 2. Moldavija, Besarabija in Bukovina; 3. Sedmograška, Banat, Kriša in Marmaroš. Te dežele bi bile avtonomne, imele bi deželni zbor z zakonodajno pravico ter bi tudi imele svoje vlade, to je ministrskega predsednika, ki bi bi ob enem notranji minister, ter 4 ministre in sicer za finance, kmetijstvo, industrijo in trgovino in za ceste. V pristojnost centralne (osrednje) vlade in osrednjega parlamenta bi spadale te stvari: zunanje zadeve, vojska, promet, pošta, finance in splošna državna policija. Osrednja vlada bi sestojala tudi iz ministrskega predsednika in 4 ministrov, in sicer za zunanje zadeve, finance, vojsko in promet.

O tem načrtu poslanca Boile, za katerim se skriva, kakor rečeno, bivši ministrski predsednik Maniu, se je v rumunskem časopisju razvnela živahna razprava. Za avtonomijo se odločno zavzemajo časnikarji v novih rumunskih pokrajinah, ki so nekdanj spadale pod Avstrijo in Ogrsko. V Bukarešti pa časopisje po večini odklanja ta načrt ter zagovarja centralistično državno ureditev. Le list »Adeverul« brani Boila-Maniuov načrt, ter piše med drugim: »Ako hočemo ohraniti narodno edinstvo države, moramo upoštevati dejstvo, da so nove pokrajine stoletja živele v drugačnih kulturnih in socialnih razmerah kakor ostala Rumunija.«

V Rumuniji je torej vprašanje o državni ureditvi zopet na dnevnem redu. Pravzaprav ni nikdar izginilo z dnevnega reda, kar je zakrivil ministrski predsednik Jorga, ki je takoj po svojem nastopu ukinil vse ukrepe Maniuove vlade, katera je hotela izvesti

decentralizacijo državne uprave. Nedavno se je pri ministrskem predsedniku zglasila deputacija iz Bukovine z zahtevo, naj bi vlada zopet vpostavila ministrstvo za Bukovino. Predsednik vlade Jorga je to obljubil. Iz tega bi se dalo sklepati, da je Jorga uvidel, da je državno upravo vodil po zgrešenem načelu, ko je preveč napel centralistične vajeti ter menil, da je edino strogo centraliziran birokratizem (uradniško vladje) podlaga narodnega in državnega edinstva ter obramba državnih interesov.

★

IZ RAZNIH DRŽAV

Avstrijski parlament izvolil ponovno Viljema Miklasa za predsednika republike. Na podlagi spremembe zvezne ustave je bil dne 9. oktobra od parlamenta ponovno izvoljen za predsednika republike krščanski socijalec Viljem Miklas. Oddana sta bila 202 glasova in od teh je prejel Miklas 109 glasov, svicijaldemokratski kandidat dr. Karl Renner 93 glasov. Miklas je izvoljen na dobo 4 let.

Za ozdravljenje nemškega gospodarstva in financ je bila izdana »tretja zasilna odredba« državnega predsednika Hindenburga za zaščito gospodarstva in financ.

Nemški socijalni demokratje se razcepili. Radi tajnega rovarjenja sta bila izključena iz nemške socialdemokratske stranke poslanca dr. Rosenfeld in Seydewitz in sta osnovala novo socialistično delavsko stranko v Nemčiji, v kateri bi naj vladala svoboda naziranja. Ustanovitelji nove stranke pričakujejo, da se jim bodo pridružile levičarske skupine.

Velike spremembe na vladnih mestih v Nemčiji. Na željo državnega predsednika Hindenburga je podala dr. Brüningova vlada ostako. Hindenburg je sprejel odstop vlade in zopet poveril sestavo novega kabineta Brüningu. Namen preosnove celotne Brüningove vlade je, spraviti v vlado ljudi, ki bi mogli bolje navezati na vlado vse parlamentarne stranke in skupine med centromom in nemškimi nacionalci ter po možnosti oslabiti odpor slednjih. Pri sestavi nove vlade je dr. Brüning popolnoma prezrl socialne

Avstrijski finančni minister dr. Redlich je podal ostavko.

demokrate, ki niti obveščeni niso bili o preosnovi vlade, ampak že postavljeni pred dejstvo. To postopanje kancelarja je povzročilo med socijalnimi demokrati veliko razočaranje, ker je dr. Brüningova vlada vedno lahko računala na podporo od strani socialistov. Očividno ne bo posvečal dr. Brüning za bodoče tolike važnosti parlamentarni upredelbi.

Nemški kancler dr. Brüning je sestavil vlado, iz katere je izpadel zunanji minister dr. Curtius. Zunanje ministrstvo je obdržal dr. Brüning. Nova osebnost v vladi je minister za gospodarstvo prof. Warmboldt.

Angleški državnik v Parizu. Minuli teden se je mudil v Parizu angleški zunanji minister lord Reading. Angleški državnik je bil sprejet od predsednika francoske republike in je imel posvetovanja z ministrskim predsednikom Lavalom in zunanjim ministrom Briandom. Pri tem obisku je šlo za izmenjavo mnenj glede francosko-angleškega sodelovanja za ublažitev svetovne gospodarske in finančne krize.

Razpust angleškega parlamenta ter nove volitve. Dne 7. oktobra sta bili razpuščeni obe angleški zbornici in razpisane nove volitve za 28. oktobra. Pred odstopom je vlada sklenila, da bo nastopila enotno pri volitvah. Vendar pa se to ne bo zgodilo s skupno listo, kakor je bilo prvotno nameravano, marveč bodo vse tri stranke, to je liberalna, konservativna in Macdonaldov del delavske stranke, šle samostojno v volitve. Skupni nastop se bo izražal le v tem, da se bodo vse tri stranke nazivale narodne, tako da bodo nastopili posamezni kandidati kot narodni konservativci, narodni liberalci ter narodni delavci. Medsebojno se bodo vse tri stranke podpirale na ta način, da v okrajih, kjer ima kandidat te ali one stranke največ izgledov na izvolitev, ostali dve stranki ne bosta postavili svojih kandidatov.

Novi gospodarsko-finančni načrti ameriškega predsednika Hoovera. Dne 7. oktobra se je vršila v Washingtonu izredna konferenca visokih dostojanstvenikov, senatorjev in poslancev. Ob tej priliki je predlagal predsednik Hoover ustanovitev finančnega zavoda za izredne kredite, ki bi naj imel 500 milijonov dolarjev kapitala. Naloga tega zavoda bi bila: preskrba finančnih ustanov s posojili. Na omenjenih posvetovanjih se je izrekel predsednik Hoover za podaljšanje odložitve plačevanja vojnih obveznosti vsaj za tako dolgo, dokler vlada na svetu splošna finančna negotovost in gospodarska kriza. Pobudo za odložitev plačevanja vojnih dolgov mora dati po Hooverovem zatrdilu Evropa in pred vsem — Francija.

Načrt potovanja francoskega ministrskega predsednika Laval v Washington. Že zadnjič smo javili, da sta Amerika in Francija pod vtisom napovedi poseta francoskega ministrskega predsednika Laval v Washingtonu. Ta obisk je namenjen pristanku Francije na Hooverjeve načrte za bodočnost. O potovalnem programu mi-

nistrskega predsednika Laval v Washington se doznava, da bo dne 16. oktobra odpotoval iz Le Havra, dne 22. oktobra prispe v Newyork, dne 23. oktobra bo potoval v Washington, se bo dne 25. oktobra od tam vračal, dne 26. oktobra neoficijelno obiskal Newyork, potem se pa zopet ponoči vkrcal, da se dne 1. novembra vrne v Le Havre.

Iz vznemirjenega Daljnega vzhoda. Spor med Japonci in Kitajci radi zasedbe Mandžurije od strani Japonske še nikakor ni poravnana. Po vsej Mandžuriji je še prostora za 80 milijonov naseljencev, kar, bi bilo posebno dobro došlo Japonski, ki ne zna, kam s svojimi ljudmi. Kitajci ne morejo iztisniti japonskih čet iz Mandžurije z oroženo silo, pač pa skušajo zadeti Japonce z bojkotom japonskega blaga in japonskih tvrdk kakor tudi japonskih ladij. Velikopotezni bojkot od strani Kitajcev bi pomenil za Japonsko, ki je tudi v gospodarski krizi, ogromno izgubo. Na rusko-mandžurski meji so pripravljene čete sovjetske armade, — ker Rusija hoče biti pripravljena za vsak slučaj, da bi ne vtaknili Japonci v svoj žep kar cele južne in severne Mandžurije, ki je slabo naseljena. Japonci si laste Mandžurijo z orožjem, Kitajci skušajo Japonsko prisiliti na odhod z bojkotom. Kmalu se bo pokazalo: ali je močnejše orožje ali gospodarski bojkot? Zgodovina zadnjih desetletij uči, da Japonci ne odnehajo, ako so se enkrat zagrizli v kak osvojitveni načrt.

Kar bo marsikoga zanimalo.

Priznanje znanega spiritista.

Znameniti angleški list »Daily Express« je objavil priznanje znanega angleškega spiritista Karla Beare. Imenovani je igral 11 let v angleških spiritističnih krogih prvo vlogo. Beare pa danes izjavlja, da je skozi leta varal spiritiste, javnost in oblasti. Trdi nadalje, da ni nikdar razpolagal z nadnaravnimi močmi in nikoli ni nadziral njegovega delovanja kak duh. Beare poseda diplomo, da je resničen medij, ter razne izkaze in spričevala, ki so mu bila izstavljena od spiritističnega urada kot potrdila, da res razpolaga z močjo nad duhovi in je čarovnik v pravem pomenu besede. Tri leta je živel sijajno od dohodkov kot medij. Njegova zaposlenost je segala v l. 1921, ko je postal podpredsednik spiritističnega krožka v Londonu. Njegova spiritistična kontrola bi naj bil Grk »Shauma«, ki je živel pred 150 leti. Danes izjavlja Beare, da se hoče odpovedati spiritiziranju, ker ga peče vest in bi rad živel kot pošten mož. Odkrito priznava, da ni bil nikoli pri spiritističnih sejah v nekakem zamaknenju, ampak je slepil vse navzoče vsikdar le pri polni zavesti. Pri takozvanih trombinah sejah, pri katerih bi se naj bil javljal poklicani duh s »trombo« — majhen zvočnik —, si je znal vsikdar tako urediti, da se je v temi polastil zvočnika ter govoril vanj. Ker so gledalci pričakovali od njegovega grškega kontrolnega duha grščino, on pa tega jezika ne zna, je dajal od sebe poljubne zloge ter besede. Eden od poslušalcev iz krožka, ki je bil večš grščine, je zatrjeval po spiritistični seji, kako je razumel pomen vsake besede. Beare zaključuje svojo izpoved z besedami: »Moj nasvet vsem, ki se morajo baviti s spiritizmom, je, naj vzgajajo sami sebe, pa bodo z lahkoto pojasnili in razkrili vse goljufije in prevare, ki se uganjajo od spiritistov na račun lahkovernosti.«

Zlate hiše.

Pravljilčno zlato mesto obstoja resnično in sicer je to Guanajauto v Mehiki. Pred kratkem so odkrili, da vsebujejo hiše tega mesta zelo mnogo zlata. Omenjeno mesto je eno najstarejših rudokopnih bivališč, kojega vrednost so odkrili še le sedaj, ko je sklenila železniška družba, da bode pozidala v Guanajauto postajno poslopje. Radi nove zgradbe so morali podreti celo

vrsto starih hiš, ki so bile zgrajene v prejšnjih časih iz žganega kamenja. Za izdelovanje tega kamenja so uporabljali svoj čas odpadke kamenja in peska, ko so mu poprej odvzeli kovinsko vsebino. Pri omenjenem podiranju hiš so dali nekaj teh starih kamnov v kovinsko preizkušnjo. Preizkuševalnica je ugotovila, da so razvaline zelo bogate na zlato. Vzrok zlate vsebine tiči v tem, ker v starejših časih niso znali čisto izrabiti zlatih in srebrnih rudnin.

Srečnosci na ladjah.

Praznoverje je globoko ukoreninjeno v človeku. Negotove sile, ki odločajo o našem življenju in njega usodi, si skuša človek nakloniti. Zaupanje v srečnosca je posebno razvito v onih ljudeh, ki žive v tesnem združenju z naravo. To dejstvo opazamo pri hribovcih, otočanih in pred vsem še pri mornarjih. Mornar je praznoveren in zna dobro, zakaj. Pozna moč viharja ter silo morja in ga nekaj žene k posredovalcu med njim in usodo. Vse ladje, največje in najmanjše, imajo svoje srečnosce (mascottes), ki jih spremljajo na vseh vožnjah. Po največkrat so srečnosci živali, ki razpolagajo s skrivnostnimi močmi, da zamorejo občuvati moštvo ter ladjo v viharju ter megli pred nesrečami in pred potopom. Taki od praznoverja spremljani srečnosci so: psički, medvedeki, mali tigri, opice, morski levi itd. Na krovu jih negujejo ter jim strežejo in posebno se jih pa oklepajo v slučaju nevarnosti. Ako pokažejo mornarji potnikom ladijskega srečnosca, jim bleste oči od navdušenja in začnejo takoj pripovedovati, kako se imajo le njemu zahvaliti, da so ušli in se rešili iz te in one opasnosti. V posebnih časih so srečnosci pri Amerikancih, kjer niso samo znaki sreče, ampak nekaki sorodniki posadke. Vsaka ameriška ladja poseda srečnoscu ravnotako rodomnik in vse natančne zapiske kakor o vsakem mornarju.

*

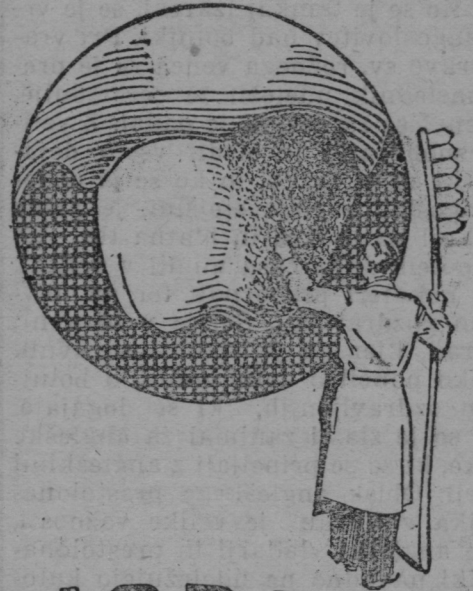

Opemini sv. Očeta k dobroti.

Papež Pij XI. je na praznik angelov varhov izdal novo okrožnico, v kateri opozarja na hudo stisko in finančno krizo, ki pritiska narode ter povzroča v vseh državah neprestano in čedalje bolj grozečo brezposelnost. Množice pridnih in poštenih delavcev se silijo k brezdelju in se spravijo v strašno bedo. Zdaj se približuje zima in z njo cela vrsta odpovedi in trpljenja, ki jih prinaša s seboj zimski čas, posebno še nežni deci. Obstoja strah, da se bode v tem času poglobila rana brezposelnosti; ako ne bodo odpomogli stiski že tako ubogih družin in njihovih zapuščenih otrok, bodo (Bog tega ne daj!) pognane v obup. Na vse to misli, tako nadaljuje sv. Oče, s strahom naše očetovsko srce in, kakor so že storili ob takšnih prilikah naši predniki in v poslednjem času naš neposredni prednik

Preprečite tvoritev zobnega kamna

ali ga odstranite z vsakdanjo uporabo Sargovega Kalodonta - edine zobne kreme, ki vsebuje učinkoviti Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu - kar pomeni ohraniti zdravje in lepoto zob:

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Benedikt XV., dvigamo svoj glas in naslavljamo svoj poziv na vse, ki so navdani s krščansko vero in ljubeznijo: poziv na nekakšno križarsko vojno dobrotelosti in pomoči. Ta bo obvarovala lakote telesa in bo obenem prinesla tolažbe in pomoči dušam, v katerih bo vzbudila veselo upanje in iz njih pregnala žalostne misli, ki jih navadno vliva v dušo beda. Pogasila bo ogenj sovraštva in strasti, ki loči, ter vzbudila plamen ljubezni in sloge ter tesno in plemenito vez miru ter individualnega in socialnega prospeha.

Proti brezmejnemu oboroževanju in za mir. V navedeni okrožnici, ki jo je papež izdal na vso duhovščino, sv. Oče tudi opominja, naj se brezmejno oboroževanje vendar omeji. Ker je brezmejno oboroževanje, tako pravi sveti Oče, kot učinek tekmovanja narodov na eni strani, na drugi kot vzrok velikih stroškov, ki so bili odtegnjeni javni blaginji, ne kot zadnji vzrok krivo izredne gospodarske krize, moramo obnoviti pametno svarilo našega prednika in naše ter pozivamo vas vse, častiti bratje, da se z vsemi sredstvi, ki jih imate na razpolago, z besedo in tiskom, potrudite, da razsvetlite duhove in odprete srca v smislu najbolj gotovih naukov prave pameti, še bolj pa krščanske postave. Naposled priporoča sv. Oče: »Ker se približuje vsakoletni praznik Jezusa Kristusa Kralja, čigar kraljestvo in mir smo si želeli že spočetka svojega papeževanja, se nam zdi zelo umestno, da se kot priprava na ta praznik opravijo v župnijskih cerkvah slovesne tridnevnice, da izprosimo od Boga misel miru in njegove darove.«

Koliko je zdaj kardinalov? S smrtjo kardinala Ragonezija je številno kardinalov padlo na 56 članov kardinalskega zbora. Nekateri so že stari nad 80

let. Najstarejši, ne po letih, marveč po imenovanju kot kardinal, ker je bil že imenovan od papeža Leona XIII., je nekdanji nadškof v Pragi Skrbensky. Ker je veliko kardinalskih mest praznih, se širni svet zanima, kdaj in kateri novi kardinali bodo imenovani. Sedaj v kardinalskem zboru Italijani nimajo večine. Zato pa italijanski fašistični listi zahtevajo, naj se papež pri imenovanju novih kardinalov ozira pred vsem na Italijane.

Vstop v katoliško Cerkev. Meseca oktobra t. l. je vstopil v katoliško Cerkev nemški pisatelj dr. Friderik Gerlich, ki je bil glavni urednik monakovskega lista »Münchener Neueste Nachrichten«. Dr. Gerlich je bil večkrat v Konnersreuthu, v trgu na Bavarskem blizu čehoslovaške meje. V tem trgu prebiva znana Terezija Neumann, ki živi brez hrane ter vsak petek trpi Gospodovo trpljenje. Na dr. Gerlicha je vse, kar je videl v Konnersreuthu, napravilo tako globok vtis, da je še kot protestant vse natančno in stvarno popisal v obširnem znanstvenem delu. Sedaj je zapustil protestantizem in vstopil v katoliško Cerkev.

Brazilijska zavrgla laično šolo. Izkušnje, ki jih imajo razne države z laično šolo, kjer ni verskega pouka in kjer se vse poučevanje vrši brez ozira na Boga in dušo, so napolnile Brazilijsko državo v Južni Ameriki, da se je tej šoli odpovedala. Prosvetni minister Brazilijske je poslal predsedniku provizorične vlade pismo, v katerem našteva slabe posledice laične, brezverske šole. Posledice so takšne, da se morajo imenovati nesreča za državo in narod. Brazilijska je katoliška država in zato ima ljudstvo pravico do verske šole. Celotno v takih državah, kjer so katoličani v manjšini, zahtevajo vneti kato-

ličani verske šole. Zakaj ne bi Brazilijska sledila temu zgledu?

Angleški prestolonaslednik v Lurdu. Iz Biarica, slavnega francoskega kopaljšča in zdravilišča, je angleški prestolonaslednik z zrakoplovom odletel v Lurd. Ko se je tamkaj izkrcal, se je vršila blagoslovitev nad bolniki. Pri vratih cerkve sv. rožnega venca se je prestolonaslednik udeležil te ceremonije, ne meneč se za dež, ki je padal. Z veliko resnobo je sledil vsem dejanjem, ki so se vršila, in ko se je podelil blagoslov z Najsvetejšim, je princ pokleknil na mokra in blatna tla. Ko se je potem dalje časa mudil v votlini, so ga nekateri prepoznali ter ga navdušeno pozdravljali. Šel je v zdravniški urad, kjer ga je vodilni zdravnik natanko poučil o delu urada, o bolnikih in ozdravljenjih, ki se dogajajo. Princ se je zlasti zanimal za angleške bolnike, ki so se pripeljali z angleškimi romarji. Obisk angleškega prestolonaslednika v Lurdu je velike važnosti, ker se angleški vladarji in prestolonasledniki navadno ne udeležujejo katoliškega bogoslužja. Izjemo je napravil angleški kralj Edward VII., ki je tudi bil v Lurdu ter se udeležil vseh vseh ceremonij. Eduard je bil dvakrat v Lurdu, prvič kot prestolonaslednik, drugič pa že kot kralj.

★

Prerokov plašč.

Izreden obred je bil izvršen te dni v Parizu v razkošno opremljenem stanovanju princezinje Duyang Munda iz Seravaka. Princezinja je soproga prestolonaslednika iz Seravaka. Seravak se imenuje malajska država ob severozapadni obali ogromnega otoka Borneo in je pod angleškim varstvom.

Princezinja je dala izbranim zastopnikom islama na vpogled Mohamedov najljubši plašč, ki ni bil že nekaj stoletij javnosti dostopen.

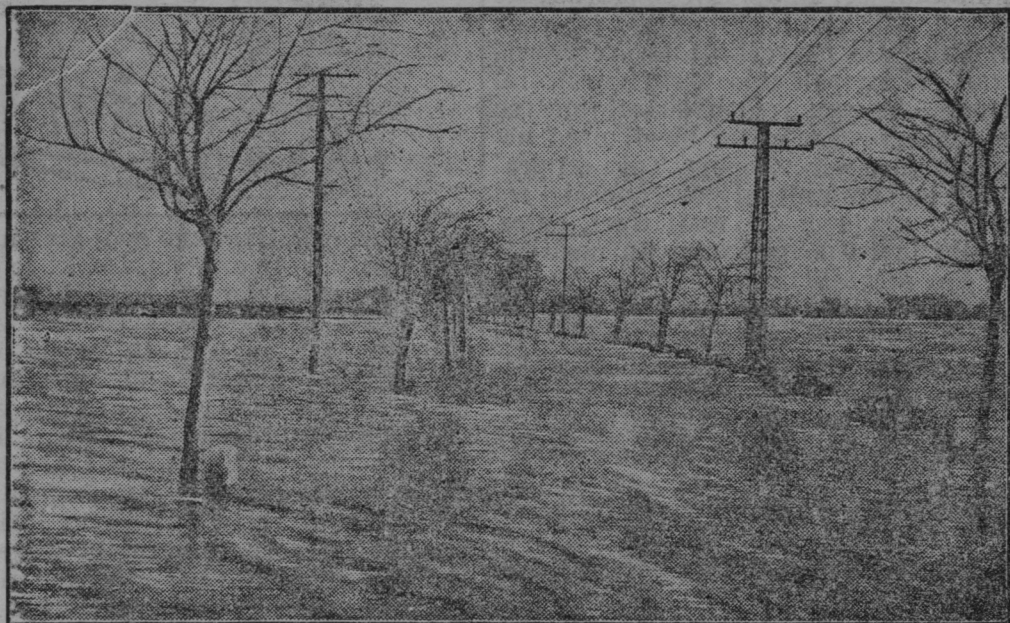
Plašč je namreč eden najdragocenejših ostankov za mohamedance, pa je važen tudi v umetniškem ter zgodovinskem oziru.

V 6. stoletju, po mohamedanskem računu, je razposlal prerok Mohamed svoje učence v sosedne pokrajine. Eden učenec se je podal k vladarju Egipta. Vladar se je čutil s poslanstvom Mohamedovega učenca izredno počaščenega in je poslal preroku darila, ki so vsebovala dragoceno sukno, razen sad, med in dve mladi deklici, od katerih je postala ena prerokova žena.

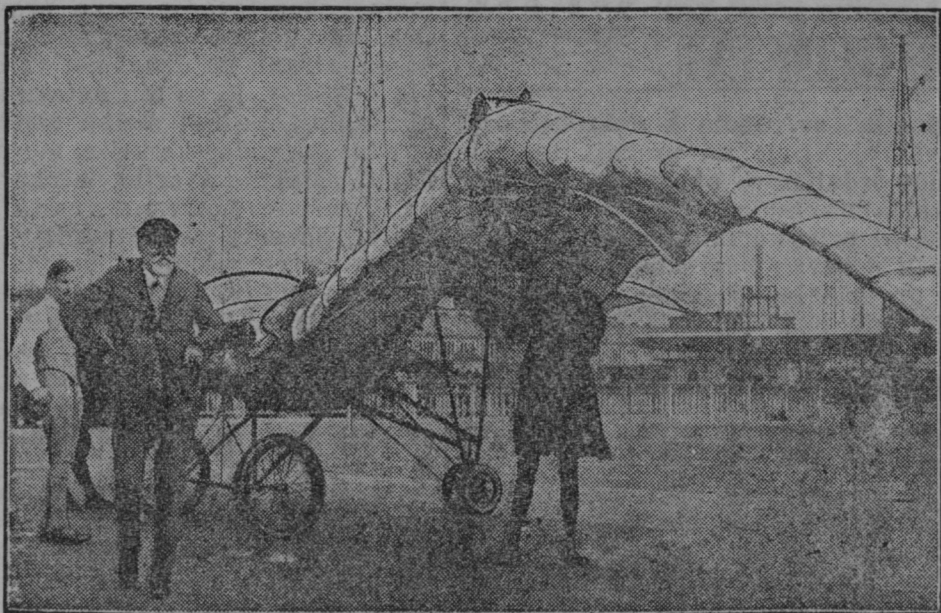
Ustanovitelj islamske vere je bil teh daril izredno vesel, posebno se mu je pa prikupil plašč iz bisusa, redka vrsta pamuka, kojega pridelava je bila dolgo strogo čuvana tajnost. Dragoceno oblačilo je tolikanj dopadlo preroku, da je določil, naj ga pokopljejo v tem plašču. Po Mohamedovi smrti 8. junija 632 je ostala njegova želja neizpolnjena. Prerokov plašč je nastopil romanje po svetu. Prvič je prešel v last Hoseima, Alijevega sina in najljubšega Mohamedovega učenca. Kmalu za tem je bil Hoseim ubit in njegova družina je pribežala z vsemi dragocenostmi, med

Čudo tehnike je velikanski most v luki avstralskega mesta Sydney.

Silna povodenj v Šleziji. Reka Odra v Šleziji je poplavlila rodovitna polja pred durmi mesta Breslava.

80letni Lilienthal še nadaljuje kot starček poskuse v letanju s pomočjo peruti. Njegov brat Oto je kot pionir letalstva smrtno ponesrečil, ko je hotel letati s peruti.

katerimi je bil tudi plašč, v Medino. Kmalu za tem je postal lastnik oblačila še z nekim drugim ostankom vred knez v Seneine Moschee in tedaj so ta plašč že pričeli častiti.

V 17. stoletju so uničili v dobi meščanskih vojn v Perziji Wahabiti, ki so skušali očistiti islam z ognjem in mečem, številne zaklade in umetnine. — Francoskemu diplomatu z imenom Rousseau se je posrečilo, da je obvaroval nekatere dragocene predmete uničenja. Med temi se je nahajal tudi sv. plašč, ki je bil prenešen na Francosko. Pred kratkem so šele zašli prerokovi ostanki, dragulji in dragocena sukna, v Seravak.

Oblačilo je dolgo 75 cm in široko 68 cm. Plašč je popisan na zunaj in na znotraj z izreki iz mohamedanskega sv. pisma, ki se imenuje koran.

*

Dobro obiskani prvi letnik mariborskega bogoslovja. V letošnji prvi letnik mariborskega bogoslovja so se vpisali ti-le: Fajdiga Alojzij, Feguš Ignacij, Gabor Alojzij, Gregor Ivan, Gomboc Franc, Holzedl Anton, Jeler Karel, Kolenc Ivan, Kovačič Anton, Kušar Štefan, Ornik Friderik, Osterc Stanislav, Petančič Martin, Potokar Ferdo, Požar Helmut, Škafar Ivan, Tomišek Franc, Vogrinec Anton, Zolnir Alojzij. V IV. letnik je še vstopil Ivan Črnoga; v II. letnik pa Jerman Franc.

Morilec Mohorko se obesil. V ponedeljek dne 12. oktobra so našli v zaporni celici mariborske jetnišnice obešenega morilca Rudolfa Mohorko. Proti Mohorku, ki je bil obtožen petkratnega umora na Jelovcu pri Kamnici in umora posestnika Fingušta pri Framu, bi se bila vršila še ta mesec sodna razprava, a se je obsodil sam!

Nenadna smrt mladeniča. Okolico Kamnice pri Mariboru je iznenadila nepričakovana smrt 22letnega čevljarkega pomočnika Mihaela Parkiča iz Gradiške pri Kamnici. Dne 6. oktobra je odšel z doma in ker se zvečer ni vrnil, so poslali domači pogledat njegovega brata Rudolfa, kaj neki se je zgodilo. Rudolf je po dolgem iskanju zadel na brata ob pristavi Racarskega dvorca v Rošpohu. Miha je ležal v globoki nezavesti. S pomočjo drugih je spravil Rudolf brata domov, kjer je izdahnil, ne da bi se bil zavedel. Nepričakovana smrt zdravega mladeniča je zagonetka, ki še prikriva najbrž — zločin. Skrivnostno zadevo preiskujejo orožniki.

Podlegel strelu. Zadnjič smo poročali, da so se fantje lotili v Trnicah v župniji Št. Janž na Dravskem polju orožnika, ki je obstrelil iz samokresa fanta Štefana Svenšeka. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je umrl.

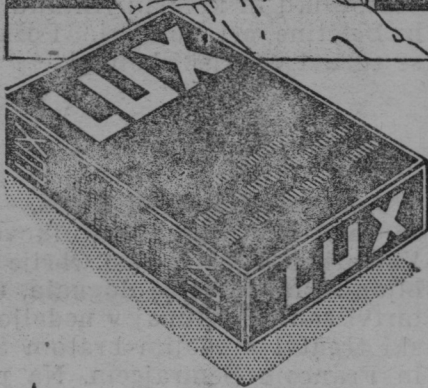
Težko je ponesrečil z motociklom na cesti od Slov. Bistrice v Maribor mariborski elektromonter Matija Trabi.

Vašemu finemu perilu

daje dvakratno
trpežnost LUX!

Za vse fino perilo
samo Lux! Na ta na-
čin boste varovali
barve in tkanino, ker
je mencanje nepotreb-
no. In tudi roke osta-
nejo lepe in nežne.

LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST
VAŠEGA PERILA!

★

LUX PERE TAKO UDOBNO!

V VROČI VODI RAZTOPITI

V MLAČNI PRATI

V MLAČNI IZPLAKNITI!

Vlom v trgovino. V nedeljo dne 4. oktobra v noči je bilo vlomljeno v podružnico trgovine v Koprivni, ki je last g. Alojzija Pečeta iz Črne. Odnešeno je bilo raznega blaga za 2000 Din. Ukradeno so našli že naslednji dan.

Angleški kralj čaja umrl. V starosti 81 let je umrl angleški veleindustrialec Tomaž Lipton.

Odpuščeni rudarji. Mežiški svinčeni rudnik je odpustil s 1. oktobrom 27 delavcev.

Smrtna nesreča otroka pod vozom. Dve Krsnikovi hčerkici sta šli v šolo v Mežico. Nekoliko niže od krčme na Poljanah sta srečali tri voznike. Prve mu sta se ognili k tiru voznice svinčenega rudnika. Drugi voznik se je pa moral ogniti istočasno nekemu dečku, ki je peljal mleko na vozičku. Plašljiva konja drugega voznika Martina sta krenila v smeri proti tiru, kjer sta bili obe sestrici. Konj je stopil šolarki na nogo in jo podrl, da je prišla pod voz. Dekletce je bilo tako poškodovano na glavi, da je umrlo v par trenutkih.

Otrok padel z voza in se ubil. Dne 5. oktobra je padel v Krogu pri Murski Soboti s krompirjem naloženega voza triletni fantek in se ubil.

Požar. Ogenj je uničil v obmejnem Hodošu v Prekmurju pri Šancovih gospodarska poslopja, pri Schekovih pa je pogorela streha na hiši.

Dolgo iskani vlomilec pod ključem. Letos v noči dne 31. julija je bilo vlomljeno v Hribernikovo trgovino in krčmo v Breznu ob Dravi. Škoda je znašala 12.000 Din. Vlomilca Antona Časa so prijeli zadnje dni v Osijeku in ga predali mariborskemu okrožnemu sodišču.

Železniški stroj povozil starčka. 84-letni Tomaž Cunzer z Vrha, župnija Šmarje pri Jelšah, se je podal dne 5. t. m. na obisk k svojemu sinu v Dramlje. Pri prehodu preko železniškega tira ga je povozila pri Ponikvi ob južni žel. lokomotiva. V trenutku usodepolnega srečanja z železniškim strojem je morala starca zadeti kap.

Obstreljen po nesreči. Po nesreči je bil obstreljen od lovca na cesti pri Ljubnem posestnik Franc Začnik iz Savine. Ranjenega so spravili v celjsko bolnico.

Avtomobil smrtno povozil staro ženo. Avtomobilska nesreča v Arclinu pri Celju je zahtevala dne 7. oktobra smrt 74letne ženice Barbare Fendin iz Vojnika. Po cesti iz Dobrne proti Celju je vozil potniški avto. Avtomobilu je pripeljal nasproti dvovprežni voz, za katerim je šla zgoraj omenjena starčka. Avtomobilske hupe se je ženica tako prestrašila, da je odskočila pod avto in obležala pri priči mrtva z razbito črepinjo, s polomljenimi rebri in s strto desno nogo.

Velik požar pri Petrovčah. Dne 6. oktobra t. l. je iznenada izbruhnil ogenj pri posestniku Antonu Veterniku, po domače Solaku, na Gorici pri Petrovčah. Domači so bili ob izbruhu nesreče na polju. Gorelo je s senom in poljskimi pridelki napolnjeno gospodarsko poslopje. Ogenj se je razširil na svinjak, od Veternikovega svinjaka na Mirnikov svinjak in od tam še na Mirnikovo gospodarsko poslopje. Škoda pri obeh posestnikih cenijo na 500.000 Din, zavarovalnina je malenkostna. 7 požarnih bramb je ogenj omejilo, da še ni napravil večje škode.

Bo že kmet plačal. V zadnji številki »Slov. Gospodarja« se v notici z gornjim naslovom nekdo pritožuje, zakaj da naši ljudje tako podpirajo nemške trgovce. Kmetje in meščani kaj radi kupujejo svoje potrebščine pri njih — podeželski trgovci pa naročajo svoje blago pri nemških veletrgovcih, mesto pri naših, vse samo zato, da se oni bogatijo z našim denarjem, sami pa Slovencem, bodisi obrtnikom bodisi trgovcem, ne dajo nobenega zaslужka. Edini, ki še zaslužijo kaj pri njih, so slovenski delavci, ki jih pa izrabljajo; pa tudi te slovenske delavce imajo navadno za nižja, slabše plačana dela, za ostala dela pa nastavljajo po možnosti Nemce. Dostikrat so deležni kakšne psovke in posmehovanja, kakor jih navaja omenjena notica. Kakšno je mišljenje teh ljudi, nam najbolj jasno pojasni dejstvo, da je neki nemški trgovec v nekem mestu bivše Spodnje Štajerske prepovedal svojim nastavljenecem (Slovincem!) govoriti med seboj v slovenskem jeziku; s slovenskimi strankami govoriti v slovenskem jeziku, jim je milostno dovolil. Zakaj je to storil, ne bomo preiskovali; naj si bo razlog takšen ali takšen, vsekakor bi

Rešena poroka.

Anica čaka na svojega ženina. Za poroko določena ura je že prošla, ženina pa še ni. Končno pohiti eden izmed sorodnikov k Stankotu, ženinu, ki se nahaja v obupnem položaju. Vsled glavobola mu je bilo nemogoče, se tudi ene misli poprijeti. Stankotov prijatelj ne izgubi trenutka s tem, da bi popraševal po popraševal po vzroku glavobola, ampak takoj raztopi dve Aspirin tabletli, katere je imel vedno pri sebi, v pol čaše vode in jih da ubogemu Stankotu izpiti. Šele po poroki je mladi soprog izdal svoje ozdravljenje in pripomnil: »Glej, da bodo v našem gospodinjstvu vedno Aspirin tablete.

bil upravičen zaničevati nas in ves naš narod, če mu v zahvalo za to še denar nosimo, da nas lahko še nadalje izkorišča. Prav gotovo pa je, da ni on edini, ki goji takšna čuvstva do našega naroda, ampak je to samo en primer, kjer se je pokazala miselnost teh ljudi. Tem ljudem torej dajamo naš denar, kmetje, meščani, delavci, uradniki, vsi vprek. Mar se to ne pravi pljuvati v lastno skledo?

Bik je prebodel z rogem desno nego posestniku in kolarju Antonu Fidlerju iz Beletine pri Ponikvi. Poškodovani se zdravi v celjski bolnici.

V pijanosti zadavil brata. Mrtvega so našli 24letnega posestnikovega sina Valentina Zajca iz vasi Obrije pri Ljubljani. Preiskava je dognala, da je bil mrtvi zadnjič skupaj v nedeljo na vinški trgatvi s svojim bratom Stankom in Francem Semrajcem. Na povratku od veselice sta se brata Zajc sprla, stegla in Stanko je brata tako dolgo davil, da ga je res tudi zadavil. Bratomora je kriv le preobilni alkohol!

V faničevskem pretepu v krčmi Rakel pod Tunjicami pri Kamniku je dobil Andrej Vrhovnik od dveh napadalcev globok vbodljaj v pljuča in tri rane na glavi.

Sam se je predal roki pravice. Orožnikom v Planini pri Sevnici ob Savi se je javil dne 7. oktobra t. l. 40letni delavec Jože Romih iz Zabukovja. Priznal je, da je zaklal z dvakratnim zunkom z nožem posestniškega sina Franca Kunška iz Trnovca v občini Zabukovje.

Pri prenašanju grezde brente ga je zadela kap. V Škovcu pri Št. Rupertu na Dolenjskem je nosil ob priliki trgatve pri Tom. Prijatelju Jožef Breznikar brente. Ko se je vračal iz kleti v vinograd z že izpraznjeno brento, ga je smrtno zadela kap.

Pri obiranju brajd se je nevarno nasadil na plot progovni delavec Feliks Repe iz Jesenic.

Smrtna nesreča invalida. Invalid M. Zalokar iz Žadovnika je trpel na božjasti. Vračal se je zadnje dni s svojo ženo s Krškega, ko jima je privozil nasproti avto. Umaknila sta se vsak na svojo stran, a baš v trenutku umika je prišla Zalokarja božjast. Vrglo ga je ob ograjo, kjer si je prebil lobanjo in naslednje jutro za tem umrl v bolnici v Krškem.

Cestar presenetil vlomilca. Dne 7. t. m. je vlomil neznanec v samotno hišo

posestnika Franca Novaka v Žabji vasi pri Novem mestu. Drznež je vporabil za vlom odsotnost domačih in pobral iz stanovanja: ure, perilo, hranilno knjižico za 1300 Din, 500 Din gotovine, balo domače hčerke in jestvine. Težko obložen jo je hotel odkuriti, a ga je zagledal na cesti zaposleni pomožni cestar Franc Hren iz Cikave. Preplašil je lopova, da je odvrigel v odejo zavite vkradene predmete in utekel v smeri proti Smolenji vasi. Cestar je vrnil vlomilcu zaplenjeno blago pravemu lastniku, ki je pa le oškodovan zaradi ukradene gotovine in hranilne knjižice. Vlomilec je star 30 let in majhnočokate postave.

Medveda so ustrelili v Kamniških planinah. Minuli teden je bil ustreljen v Kamniških planinah 217 kg težak medved, ki je bil star nad 10 let. Medved je delal več let kmetom veliko škodo na drobnici.

Divje svinje so se pojavile na Gorjancih pri Št. Jerneju.

Samomorilec prosi za cerkveni pogreb. Železniški uradnik na Jesenicah se je zastrupil radi neozdravljive bolezni z večjo količino lizola. Zapustil je pismo na duhovnika s prošnjo, naj mu ne odreče cerkvenega pogreba.

Smrt vsled opeklin. V Kurji vasi pri Jesenicah je padel pri Zupanovih otrok v posodo, ki je bila napolnjena s krompom. Fantek je podlegel opeklinam.

Dolenjski vlak je smrtno povozil bližnjo Ribnico 68letno zasebnico Marijo Lušin iz Utavice pri Ribnici.

Zaklan radi pomirjevanja razgrajčev. Kožuhači so v noči razgrajali po Gorenji vasi pri Šmarjeti v okolici Novega mesta. Vasovalce je pozval k miru ter redu 22letni posestniški sin Janez Grahuta, katerega se je lotil 19letni Jožef Vovko iz Žalovč. Med pretepom z rokami je došlo do rabe noža, Vovko je dobil zabodljaj v stegno, Grahuta pa toliko ran, da je izkrvavel na pragu domače hiše.

Vlomilca Jos. Rojca so prijeli orožniki v okolici Novega mesta.

S koso je prizadajal nek kmečki fant delavcu Jožefu Sitar iz Gereške vasi pri Novem mestu sedem ran. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico v Kandijo.

Streljal na užitarja. V Grmovljah, občina Raka pri Novem mestu, je šel užitar Janez Hočevnar v noči pogledat krog hiše, ker je čul ropot in so itak požigi na dnevnem redu. Naenkrat pa je padel strel in neznan rogovilež je zadel Hočevnarja v roko.

»Zeppelin« bo odletel v noči od 16. na 17. oktober letos tretjič v Južno Ameriko. Po prihodu v Pernambuco bo napravil zrakoplov izlet v Rio de Janeiro in v Buenos Aires.

Nesreča z eksplozijo. V Gdyniji na Poljskem se je pripetila dne 9. oktobra radi eksplozije svetilnega plina velika nesreča. Eksplozija je podrla petnadstropno hišo in porušila 14 stanovanj. Izpod razvalin so potegnili 14 trupel in 30 ranjencev, a jih je bilo še mnogo več podsutih. Razven popolnoma uničenih 14 stanovanj je bilo 20 nadaljnih tako opasno poškodovanih, da so jih morali izprazniti. V celotni skupini hiš, kjer

se je pripetila nesreča, so popokali zidovi.

Klub molčočih. V Ameriki so začeli ustanavljati klube molčočih. Tisti, ki zna molčati, pa naj ga silijo, kakor le hočejo, da bi izpregovoril, kar se mu je zaukazalo, dobi znak možatosti.

Izgubil se je dne 3. t. m. paket od Vindiševe žage v Ptuj do gostilne g. Marčinko v Rogoznici. V paketu je bil klobuk in moška kapa. Prosi se najditelj, naj izroči ta paket v gostilni Marčinko, ali pa na ime Slana Franc, Polenci 25, p. Polenšak. Dobi nagrado.

Vsak mora vedeti, da je v sedanjem času vsaka para dosti vredna. Radi tega moramo skrbeti, da ne zametujemo niti pare brez haska. Štedljivost je poglavitna stvar. Kdor hoče varčevati, ta naj kupuje pri tvrdki Stermecki v Celju. Obleke, čevlje, perilo, blago za obleke in perilo in vse potrebščine za dom, tudi lonce in kozice, dobite po prav ugodnih cenah v Trgovskem domu Stermecki, Celje. 1497

Zdravstveni inšpektor dr. Ivan Jurečko se je naselil zopet v Mariboru. Kakor je iz oglasa v današnji številki razvidno, ordinira v Gregorčičevi ulici 6. Bavi se s splošno medicino, posebno z živčnimi in duševnimi boleznimi.

Zopet dešilo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

*

Uganke.

Šviga švaga čez dva praga — kaj je to?

Oni, ki najde dlako v jajcu, pa misli, da je konj — kdo je to?

Katera reč je najbolj priljubljena med nami, se začne s k in se neha s k in se čita od spredaj in od zadaj enako?

Sledečim imenom dodaj začetne črke in dobiš znano geslo: —artin, —van, —eža, —va, —regor, —ok, —lizabeta, —atevž, —žbalt, —alentin, —gnjeslav, —eopold, —lj, —omaž.

Katera Anka je najbolj zagonetna?

*

Iznajdljivost glede obdavčenja.

Tudi prejšnji rodovi so morali toliko krat prebridko občutiti pritisk davčnega vijaka. Francoska vlada je na primer leta 1691 obdavčila klobuke. Leta 1703 je bil odrejen davek na tedaj običajne lasulje. Z državnim pečatom so odločevali, ali se naj plača od lasulje po njeni kakovosti manjši ali večji davek. Iznajdljivost davčne oblasti je šla še dalje. Ker so ljudje na dan poroke in gostije dobre volje in založeni z denarjem, so poskusili z uvedbo davka na poročne obrede. V tem oziru pa je doživela oblast popoln polom. Razven tega je izzval davek na poroke prav resne nemire in so ga morali opustiti. Francija je poskusila z uvedbo samskega davka pod kraljem Ludvikom XV. Sladoleđ kot luksuzni predmet je bil tudi obdavčen, a so se uprle temu davku dvorne dame s tako silo, da so ga črtali. Do uprav vstaje je došlo, ko je bil uveden davek na puder l. 1715. Puder je bil v obči rabi pri frizurah. Nekaj časa je bilo obdavčeno celo milo, kar gotovo ni pospeševalo umivanja.

Kot posebnost med davčinami je še omeniti: davek na cerkvene zvonike v letu 1552, davek na pregrinjala za postelje leta 1882, davek na vežna vrata z uhomom — vozove leta 1652, na papir leta 1680, na javna vozila v letu 1772 in na knjige, ki niso bile tiskane na Francoskem. Ta slednji davek bi bil skoraj uničil celo francosko knjigo-trštvo.

Najbolj raznoliki usodi obdavčenja so bile izpostavljene igralne karte. Prvi davek na karte je iz leta 1581. Ta prvotni davek je bil odpravljen l. 1671, v letu 1701 zopet uveden, 1719 črtan. Kartni davek je znašal od vsake karte 1 vinar.

Od zlatih predmetov se je pobiral davek leta 1579 in to radi tega, da bi dali

zlatu in srebru zopet pravo vrednost, katero sta izgubila pri mešanju z drugimi kovinami.

Neverjetni davki so že bili naloženi na sol.

Dohodninski davek je že bil uveden v Franciji v vseh mogočih oblikah. Prvič ga izsledimo leta 1147, ko se je vrnil francoski kralj Ludvik VII. iz druge križarske vojne in je naletel v domovini na prazne državne blagajne. Zahteval je od vseh podložnikov oddajo 10% od vseh dohodkov. Vsi dohodninski davki so pa bili takoj odpravljeni, kakor hitro so bili poplačani vojni dolgovi.

V splošnem pa so doživele druge pokrajine glede nalaganja davkov še veliko več nego Francija. Združene ameriške države so še pobirale davek od svinčnikov in peres. Na Švedskem pod Karolom XII. po porazu pri Poltavi je bil naložen davek na vsa oblačila, ki so vsebovala svilo.

*

Vinske sede različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Gospodarsko političen shed za ptujski okraj bo v nedeljo dne 18. t. m. ob desetih dopoldne v Ptujju v gostilni g. župana Brenčiča. Govori minister gosp. Ivan Vesenjaj. Na dnevnem redu so sledeče točke: svetovna kriza, pomoč malokmetijstvu iz svetovne krize, predstoječe volitve.

Sadje, namenjeno za sadni sejem, ki bo od 25. do 27. t. m. na veliki jmišču v Ljubljani, mora biti zrelo, skrbno odbrano, brez vsakega madeža. ločeno po sortah in pravilno vloženo v ameriške zaboje, ki jih dobi vsak udeleženec pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu v Ljubljani brezplačno. Vsakdo naj v pri-

Fr. Ks. Meško:

Črna smrt.

»Naš poklic, naša dolžnost, gospod pisar. A tudi vi pri mestni gosposki ste imeli opravka dovolj in preveč.«

»Resnica. Posebno ker je tudi moj tedanji predstojnik in prednik v službi, gospod pl. Bizansky — blag nam spomin! — ležal dolge tedne bolan. In jaz — dva otroka v nežni starosti mi je kruta morilka ugrabila.«

Preprosto je rekel to, kakor bi to ne bilo zanj najhujše iz tistih časov.

Toda redovnik je dobro vedel, kako globoka in skeleča je bila rana Sagadinova tedaj in da še sedaj mnogokdaj zapeče. Pa je mehko potolažil: »V miru počivata in v Gospodu. Nič trpljenja tega sveta nista okusila.«

»Mir jimal« je vdano zaželel pisar in je umolknil. Zmagovalo ga je ginjenje ob misli: »Samo enega še imam, najmlajšega, ki pravkar stopa v življenje. Da bi bila sreča in blagoslov vsaj s tem!«

Možje so prekoračili dravski most. Oče gvardian in gospod pisar sta se ustavila, da bi se poslovila. A se je videlo, da se jima nič posebno ne muči nazaj v mesto. Ko pa je bilo v mladi prirodi božji tako krasno! In so prsi s tako slastjo vdihavale mlačni, poživljajoči pomladni zrak!

Tako so stali pred mostom in s toplimi pogledi strmeli čez pokrajino, proti Halozam dol, preko proti Donački gori, proti Pohorju gor. Nad Pohorjem je visel visoko z neba dol za vrhove gorovja zastor sivih oblakov. Nalahko se je zibal, nekako podriteval, kakor bi za njim globoko dihal Nevidni in bi ga s tem valovil. In prav tedaj je za zaveso skrita roka polagoma in previdno odgrinjala prečes v zastoru. In je skozi tako nastalo okence pogledalo rdečelično večerno solnce, da, preden leže k pokoju v skrite nebeške pernice, še enkrat pozdravi svet, za slovo poljubi zemljo. Mehka povodenj blede-rdečkaste luči se je razlila čez polje, da je vse zardelo. Še velike, rjave zaplate, nanovo zorane njive — neprestano in boječe za kruh skrbeči kmetje so se bili lotili oranja, brž ko je sneg za silo skopnel — so v tremotku oživele, se v ogromnem naročju polja nekako zazibale.

Sem izza polja so prijazno pozdravljali haloški griči. Ob pobočjih jih je že krila sence temotna odeja, za noč čez zemljo sprostrta, a tudi sama vlažna in hladna. Vrhi pa so se v zahajajočem solncu svetilkali,

Japonski modri nasveti.

Bodi dosti na prostem. Solnči se in se dosti gibaj. Dihaj globoko in pravilno.

Mesa jej malo. Hrana naj obsega jajca in zelenjavo, sadje in sveže kravje mleko.

Koplji se vsak dan in idi večkrat v tednu v parno kopel, če imaš zdravo srce.

Obleka bodi udobna; boljše je, da je prevelika, kakor pa premajhna.

Zgodaj v postelj ter zgodaj iz nje.

Spi pri odprtem oknu v povsem temni in mirni sobi. Spati moraš najmanj šest, največ sedem ur. Ženske naj spijo po osem ur.

javi navede, koliko sadja (koliko zabejev po 20 kg) bo razstavil in koliko takega sadja ima še doma v zalogi. Sadjarji, v Vašem interesu je, da se v veliki množini udeležite tega sejma.

Sadni sejem in sadna razstava. Sadni sejem, ki ga priredi v dneh od 25. do 27. oktobra t. l. Sadjarsko in vrtnarsko društvo na ljubljanskem velesejmu, bo po svoji organizaciji ob enem tudi razstava sadja in to po svojem aranžmaju kakor tudi po razstavljenem sadju, ki bo enotno pakovano v zabojih ameriškega tipa, ki drže povprečno po 20 kg sadja. Na to razstavo so pripuščena jabolka le tistih sort, ki so pri nas ripoznana kot namizno blago in ki so prišla tudi v trgovini do dobrega slovesa. Vsa prireditelji bo že po svoji vnanjosti napravila vtis skrbno vprizorjene razstave, ki se bo vršila v paviljonu »G«, ki obsega skupaj za več vagonov jabolk in drugega sadja.

Sadjarsko društvo Gornja Ponikva. V nedeljo dne 18. oktobra ima zgorajšnje društvo sadno razstavo v šolskih prostorih. Po sv. maši predava g. Goričan, potovalni učitelj iz Vojnika. Ob enem nam tudi sortira sadje. Popoldne pa ima isto društvo v istih prostorih bogato tombolo. Uljudno vabljeni domačini in sosedje!

Ptuj. V nedeljo, 11. oktobra, je bila otvoritev sadne razstave.

Vzgoja k značajnosti.

Prva naloga naših gospodinje je vzgoja, za tem pride ona skrb za gospodinjska opravila. Slovenska žena in mati

vzgaja v veliki večini značajne ljudi. Njen vpliv se pozna vsepovsod in da imamo lepe vrste značajnih mož in fantov, je zasluga naših žen in mater.

Vzgojiti koga k značajnosti, se pravi tako navezati njegov razum in voljo na prava načela, da značajen človek nikdar ne omahne. Značajen človek pa ne le priznava prava načela, ampak gleda tudi na to, da jih uveljavlja, pa naj pride, karkoli.

Slomšek je dobro povedal, kateri dve glavni točki mora vsak Slovenec držati kot svoji največji svetinji, da se mu more reči, da je značajen. On je dejal: »Sv. vera bodi nam luč, materni jezik bodi nam ključ do edino zveličavne narodne omike.« Žena in mati, ki zna v srcu onih, ki žive ob njej, prižgati to luč vere in vcepiti ljubezen do materinega jezika, ta vzgaja k značajnosti.

Razna so sredstva, s katerimi se ta vzgoja vrši, ali najboljše sredstvo je — dober zgled. Ta vleče. Če pogledamo v našo zgodovino, bomo videli, v kolikih slučajih je žena s svojo značajnostjo celo osramotila moške, istočasno pa vzbudila v njih ponos, da so zaradi te značajnosti tudi sami postali dobri in značajni ljudje. Spominjamo se pred vojsko dogodko, ko je naš narod vodil težke boje za svojo svobodo. Tedaj je zavedno slovensko ženstvo s svojim značajnim nastopom tudi moške in fante dvignilo iz mrtvila, da so bili neustrašeni in zavedni, značajni.

Taki dogodki se večkrat v zgodovini ponavljajo. Treba je samo, da so v vseh takih slučajih dovolj pozorni, da morejo in znajo važnost časa razumeti. Dandanašnji čas je tak čas. Zahteva značajne moške in fante. V tej značajnosti jih morajo tudi žene podpirati. Mevžasti ljudje, ki so kot šlape, s katerimi lahko vsak počenja kar hoče, ljudje, ki so suženjskega duha in strahopetni, se nikakor ne morejo imenovati značajni. Ženske moramo odločno protestirati zoper to, da take moške nazivajo in psujejo z našim imenom,

da so — ženske, babe. Ženske smo in bomo značajne in hočemo tudi od naših mož in sinov, da so taki. Gospodinje in matere, zastavimo ves svoj vpliv tudi v današnjem času, ki še posebno potrebuje značajev.

Žličniki na goveji juhi.

Eno žlico trde masti mešaj s kuhalnico v porcelanasti skledici ali na krožniku, dodaj eno jajce in prav dobro umešaj. Prideni sol in toliko moke, da nastane srednje trdo voljno testo. Namочи kovinasto žlico v precejeno vrelo juho. Odloči z žlico male kepice od testa in jih položi v vrelo juho, katera naj nato počasi vre 5—7 minut.

Žličniki z jajcem.

Žličnike iz gorenjega testa zakuhaj v vrelo slano vodo. Kuhane polovi z lukničasto zajemalko in daj v ponvo na vročo mast. Čez nje vlij raztepeno jajce, rahlo premešaj in ko se jajce strdi, naloži žličnike v skledo. Jed je lahka, a vendar tečna.

Jabolčni zavitek iz krkhega testa.

Rabi se: 30 dek bele pšenične moke, 20 dek dobrega surovega masla, 1 malo žličko stolčenega sladkorja, ščep soli, 1 celo jajce in 2—3 žlice sladke smetane. Na suho desko ali mizo vsuj moko, sladkor in sol. Nanj položi maslo ter ga razreži v moki z nožem na male koščke. Nato razdrobi vse skupaj s pesti v male kosmiče (kakor farfelce). Dodaj jajce in smetano ter vdelay prav hitro gladko testo. Podvizaj se z gnetenjem in delaj v hladnem prostoru, da se testo vsled toplote ne začne topiti. Ako se to vseeno pripeti, daj testo za pol ure na hlad. Nato razvaljaj testo enakomerno na pol prsta debelo podolgovato krpo. Po sredi naloži nadev, zagrni od obeh strani testo proti sredini, tako da segajo konci za en prst navskriž. Nadev mora biti popolnoma zakrit. Če se pa testo kje pretrga, zakrčaj luknje, kar je zelo enostavno, ker

En dan na teden bo di posvečen popolnemu miru.

Ogibaj se strasti. Ne jezi se. Ne brigaj se za neprilike, ki šele bodo. Ne pripoveduj o nesrečah, niti ne poslušaj takega pripovedovanja.

Zmerno uživaj kavo in čaj. Ogibaj se alkohola in tobaka.

Kdo ga bo spoznal.

Popotnik se je zopet vrnil iz tujih krajev. Ker je bil dolgo časa odsoten, se je v obraz silno spremenil. Preden je stopil v mesto, si je mislil, kdo ga bo pač najprej spoznal. Pri vходу v mesto je stal mitničar, ki mu je bil nekoč dober prijatelj, ali sedaj ga ni

kakor bi iz vinogradov plamteli tihi ognji. V goricah so že pridno delali. In je puhtela in kipela iz njih tajna mlada moč, moč rodeče zemlje, moč v novo življenje se prebujajočih trt — saj očetu gvardianu se je tako zdelo, ko je z božajočimi pogledi objemal griče, noseče tudi obširne samostanke vinograde. In mu je zadrhtela v srcu in skozi misli bežna skrb: »Kaj prinese poletje, kaj jesen? Obrode? Ne bo nesreč?«

A se je naglo otresel težeče misli in je vzplamtel iz vseobčnega molka: »Pa ni lep, ta naš kraj? In poln zgodovine je, poln slave izza davnih, rimskih in predrimskih dni. Koliko ljudstev je gledal v teku stoletij! Koliko hrumečih vojsk se je v divjih tokih čezenj valilo! Šotorišča so stavili tod sebi, svetišča in žrtvenike svojim bogovom.«

»A tudi bridko trpel je ta s slavo blagoslovljeni kos zemlje. Kelti, Rimljani, Mohamedani — koliko gorja so mu prizadejali!«

»Res«, je pritrdil gospodu pisarju redovnik. »A so tudi mnogo za naše kraje storili. Rimljani so mesto do pomembnosti in slave povzdignili. Ceste so nam gradili.«

»Vem. Ne vem pa, če ni bilo gorja več ko dobrega in koristnega.«

»Pri Turkih gotovo«, je precej trdo pripomnil Rajavec.

»Priznavam. In daj Bog, da nas ne bi obiskali nikoli več! Letos, ko na severu groze Švedi, bi bila za nas turška šiba še usodnejša. Naj nas varujejo nebesa, kakor so nas pred štirimi leti, ko so neverniki pridivjali do Ljutomera, a jim je menda sam Vsemogočni nadaljnjo pot zaprl. Zakaj nenedoma so se obrnili in se vrnili v domovino. Proti pričakovanju so jih bili naši kraji kakor čudežno rešeni.«

Hudih časov se je spominjal oče gvardian, še vedno z ljubeznijo in tiho zamaknenostjo motreč pokrajino. Mehak mir mu je bil razlit čez dobrotno, dasi resno lice. Iz velikih oči mu je sevala mistična, na znotraj obrnjena toplota, kakor bi v srcu goreče prosil Boga, naj milostno obvaruje te kraje vsega hudega.

»In da bi odvrnilo nebo od nas istotako grozno strahoto, ako nam res preti kuga«, je s počasnim slovesnim glasom zaželel in zaprosil gospod pisar.

»Naj dobrotno odvrne! Amen!« — je istotako svečano in pobožno ponovil redovnik.

II.

Ločili so se. Mestna gospoda sta krenila nazaj čez most. Rajavec se je zamišljen napotil proti domu, proti Haidini.

lahko testo s krpo ob robih stisneš skupaj. Ta štrukelj prevrni na suho pločevino (pleh), ali v emajlirano podolgovato pekvo, tako da pride gladka, do sedaj spodnja stran navrh in navskriž dani robovi spodaj. Pomaži stručko z raztepenim jajčkom in speci v precej vroči pečici. Hladno zreži na dva prsta široke rezine in potresi s stolčenim sladkorjem. — Nadev: za en krožnik kislih, na tanke liste zrezanih jabolk naloži po sredini testa, potrosi s 4 pestmi sladkorja, malo cimeta, par rozinami in če hočeš, položiš tu in tam za lešnik velike kepice masla.

Popravek.

V navodilo za »jabolčno juho« v zadnji številki lista se mora glasiti v 4. vrsti mesto »vode in moke« — pravilno »podmetek iz mleka in moke«.

Misanje perutnine.

Vsako jesen, predno nastopi hladni zimski čas, obnovi perutnina svojo pernatno obleko. V tej življenjski dobi kaj hitro izpade staro perje in kokoši nehajo nesti. Naloga gospodinje je, da se doba misanja kolikor mogoče skrajša, ker se s tem prepreči prehlad in doseže, da kokoši kmalu zopet začno nesti jajca. Treba je predvsem zavarovati živali pred prehladom, pokladati jim pa močno hrano. Najboljša zrnata krma je koruza, poleg tega je pa potrebno dajati ribjo moko (do 2 dek dnevno na žival), laneno seme ali lojne ocvirke.

Opazite kurnike

pravočasno pred nastopom zime. Kokoši, ki zmrzujejo in ozebejo, ne dajo pričakovanega haska v kljub zadostni krmi. Take živali ne neso in ne uspevajo.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 10. oktobra 1931 so pripeljali špeharji 97 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14 Din, slanina 14 do 16. Kmetje so pripeljali 5 voz sena po 85 do 95, 10 otave po 75 do 80, 1 voz slame po 70. Pšenica je bila po 2, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.50, proso 2, ajda 1.50, fižol 1.50 do 2, luščen grah 10 do 12. Česen 18, čebula 3 do 5, zelje 1 do 2. Kokoš 30 do 45, piščanci 25 do 65, raca 18 do 25, gos 40 do 60, puran 30 do 60, fazan 18 do 20, srnjak 10 do 12. Orehi celi 6, luščeni 28 do 30, kislo zelje 4, repa 2, gobe 1—2, grozdje 3 do 5, hruške 3 do 5, jabolka 3—4, breskve 4—5. Mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 28—32. Med 12—20. Slive 3 do 5, surovi kostanj 1.25 do 1.50, pečeni 6 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 9. X. 1931. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljanih 309 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 40—75 Din, 7—9 tednov stari komad 80—100 Din, 3—4 mesece stari komad 150—250 Din, 5—7 mesecev stari komad 300—400 Din, 8—10 mesecev stari komad 450—500 Din, 1 leto stari komad 550—700 Din, 1 kg žive teže 7—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—12 Din. Prodanih je bilo 131 svinj.

★

Robinzon.

Majhen otok na južnem koncu Južne Amerike, Juan Fernandez, na katerem prebiva danes nekaj ribiških družin in katere obiskuje parnik vsakih 14 dni, spada med najbolj znane otoke. Prevladuje prepričanje, da je stopil na omenjeni otok Robinzon Cruzoe in živel na njem samotarsko življenje, ki je prepleteno z raznimi doživljaji, dokler se ni preselil na večji otok Mas-a-Tierra. Na baš omenjenem otoku se je naselil v novem času nov Robinzon. Ta samotar se piše Hugon Weber. Med svetovno vojno je bil vržen na otok, je živel tamkaj nekaj časa, pa se je pozneje zopet vrnil, da bi na otoku ostal

do smrti. Seve so danes življenske razmere povsem drugačne, kakor so bile v časih prvega Robinzona.

Mas-a-Tierra spada k južnoameriški državi Čile, ki ga je uporabljala nekaj let kot kazensko kolonijo.

Hugon Weber se je podal v notrajnost otoka, kjer skuša živeti življenje, ki bi naj bilo prepleteno z doživljaji. Naselil se je na 250 m visokem prostoru, ki je zavarovan od skal. Najpoprej je moral na tem prostoru posekati drevesa in izkopati visoko travo s koreninami. Ta košček zemlje, katerega je iztrgal divjini, je pričel obdelovati.

Novi Robinzon je živel nekaj časa pod šotorom. Sklenil pa je, da si postavi hišo, kar je zahtevalo mnogo truda in znoja. Najprej je izkopal stavbeni prostor in je postopal pri gradbi hiše ravnotako, kakor je opazoval domačine. Zmešal je zemljo, slamo in posušeno travo z vodo. Iz te zmesi je postavil zide, ki so se utrdili na solncu kakor bi bili iz kamenja.

Na otoku je vse polno divjih koz. Koze so morali nekoč pripeljati ljudje na otok, a so se živali na otoku zelo pomnožile in s časom podivjale. Nikaikor ni lahko podivjane koze vloviti, ker poseda izredno tenak sluh.

Na Mas-a-Tierra ni ne kač, ne želv, pač pa zelo mnogo divjih golobov in na tisoče najlepših čisto malih ptičkov, katerim pravijo kolibri.

Po skalah ob obali otoka so še vidne votline, po katerih je iskal zavetišča prvi Robinzon. Danes uporabljajo te izdolbine ribiči kot shrambe za mreže.

Življenje otočanov je zelo miroljubno. Nobeden ne plačuje davkov in se ne pritožuje radi javnih bremen. Jadrnica iz Valparaiso prinaša otočanom razne potrebščine. Vse je srečno in zadovoljno. Pripovedujejo celo, da je bilo udobno na otoku tudi tedaj, ko so bivali na njem kaznjenci.

Nemec Hugon Weber ne čuti niti najmanjše potrebe, da bi se preselil iz

Tudi nanj, ki je od mladih nog živel in rasel na ti zemlji, je pokrajina s svojo mladostno, nevestinsko krasoto mogočno vplivala.

»Ako oče gvardian, ki je vendar sin Slovenskih goric, tako toplo ljubi naše polje, kako ga ne bi jaz, ko pa je vendar moj dom?« je razmišljal. In mu je v srcu postajalo toplo in svečano. — »Da je gospod Sagadin z vso dušo navezan na to zemljo, ni čudno: saj je tukaj rojen. A topleje je ne ljubi ko jaz. Mati mi je, zvesta rednica.«

Ne samo vesel je bil te zemlje. Nekako pomlajenega, močnejšega se je čutil, ko je tako samotni, a odločno-krepak stopal po nji in je njena krasota korak za korakom šla ob njem in z njim.

Pa se je med tihim, vase pogreznjenim razmišljanjem še enkrat obrnil in se razgledal proti mestu, kakor bi ga bilo mesto potihoma, a odločno poklicalo. S pravim užitkom je gledal, kako ga je zahajajoče solnce ne le kropilo, ampak ga naravnost preplavljalo s svojimi žarki. Zlasti mogočni grad na hribu, da je s svetlimi očmi, velikimi okni, mežikal dol v deželo, kakor bi jih solnčna svetloba silno pekla in ščemela. Morda resni, molčeči zidovi težko čakajo, da bo legla nanje noč. Da bi v nje objemu mirno in pokojno zadremali, preutrujeni od mnogih veselih in žalostnih dogodkov — gorje le, da je bilo število zadnjih večje ko prvih — ki so jih v teku

stoletij gledali v sebi, v mestu pod seboj, v deželi krog sebe. Morda žalujejo, ker jim je pred tremi leti umrl gospodar. Edini sin njegov pa je oblekel resni habit jezuitski in dela v ostrem redu sinov sv. Ignacija v Gradcu pokoro za mnoge grehe grofovske hiše Thanhausenske. Ob enem pa se pogaja z očeti jezuiti v Zagrebu, ne bi li oni prevzeli gradu in ga uredili za samostan svojega reda . . . Istotako živo in jasno so se odbijali solnčni žarki od mnogih oken veličastnega dominikanskega samostana ob vznožju grajskega griča, a visoko gori nad Dravo. Ta je čuval mesto na zapadni strani, kakor ga je varoval na vzhodni, v predmestju Kaniži, leta 1630 dozidani, med ljudstvom posebno priljubljeni kapucinski samostan, ki ga pa od tukaj oko ni doseglo. Na južnovzhodni strani pa je mejil mesto minoritski, čigar streha in visoko v zrak kipeči zvonik sta vsa blestela v večernem solncu. Iz srede mesta pa je kipel mogočni, očrneli, rimski opazovalni stolp; jasno in ostro se je odražal od sinjega neba v ozadju, kakor s črnim naslikan na modro platno.

»Lepo, lepo«, je razmišljal kmet in se je obrnil, da nadaljuje pot domov. »A saj imamo tudi mi tu zunaj na deželi lepo.«

Nenadoma se je zdrznil iz svoje zadovoljnosti, prebudil se v hipu kakor iz lepih sanj. Kar odrevel in ie in z grozo v široko odprti oči zastarmel gor

spoznal. Iz nekega okna je gledala njegova sestra, katera je tam stanovala s svojim možem. Pozdravil jo je, ona pa mu kot tujcu ni niti odzdravila. Zalostnega srca je stopal dalje, ker je videl, da prihaja od cerkve sem njegova mati. Rekel je samo: »Dober dan!«, a mati je vzkliknila takoj: »Sin moj!« in ga je kar na cesti objela. Čeprav je bil povsem izpremenjen, materino oko ga je takoj spoznalo.

samote v civilizirani svet, kjer je eden drugemu v napotje. Na Robinzonovem otoku je še dovolj prostora!

*

Zasmehovani Poljšak dela na Dunaju čudeže.

Pod zgorajnim zaglavjem je prinesel »Jugoslovan« od 6. oktobra t. l. izpod peresa dunajskega dopisnika o g. Poljšaku naslednje:

Dvorni svetnik in primarij Rudolfove bolnice na Dunaju dr. Funke je imel dne 1. t. m. ob 4. uri popoldne svoje prvo predavanje v zimskem semestru o zdravljenju neoperativnih rakov, sarkoma in kostne tuberkuloze. Predaval je na kliniki prof. Eiselsberga pred zdravniki iz raznih delov sveta, kajti njim je bilo to predavanje v prvi vrsti namenjeno. Došli so oficijelni zastopniki Litve, Estonke, Češke, Finske, Rumunije, Holandske, Švedske, Norveške in menda tudi Jugoslavije, neoficijelno pa še Venezuela po vseuč. prof. in bivšem ministru dr. Riveru Saldio- ca, Indija, Kitajska, Arabija, Francija, Anglija ter veliko znanih kliničkih in drugih zdravnikov dunajskih.

Pred tako odlično družbo iz vseh delov sveta je prof. Funke predaval o svojih nad 20letnih izkušnjah na polju raziskovanja raka in nekaterih sličnih boleznih. Omenil je na kratko vse, kar je do zdaj dognala raziskovalna znanost. Naglašal pa je, da se od vseh doslej znanih 80 metod zdravljenja niti ena še ni obnesla. Ko je odpravil vse te metode, je dejal, da je on videl samo dva bolnika dozdevno ozdravljena, ali še ta dva nista bila znanstveno dokazana. Ta grozna bolezen se razširja čedalje bolj, čim bolje se ljudje hranijo, toliko več je raka. Zdravnikova naloga je bila v glavnem ta, da bolnikom vsaj bolečine lajša. Ozdraviti bolezen pa doslej ni bilo mogoče.

Šele od slovenskega učitelja Alojzija Poljšaka smo dobili sredstvo, o kate-

rem je mogoče reči, da ima bodočnost («es hat den Anschein, als ob diesem Mittel die Zukunft gehörte...»). To sredstvo je Poljšak imenoval »abjinnin« in sestoji prav za prav iz več mazil. Najprej je opisal sestavo tega sredstva, način uporabe in uspehe, ki jih je predavatelj doslej že imel in ki so ga vsodbujali, da je čedalje z večjim interesom uporabljal to sredstvo. Opazovanja so mu utrjevala prepričanje, da je s tem sredstvom na dobri poti. Je tu več mazil: z enim se rak docela izčisti, nagniti deli se razkrojijo in izločijo, ne da se pri tem kakorkoli oškoduje zdrava okolica, nato se šele začne z drugim mazilom zdravljeni proces. Uspehi so naravnost presnetajivi, kakor bomo pozneje videli na ozdravljenih osebah, ki so rade prišle, da pokažejo uspehe tega Poljšakovega sredstva pred celim zborom tujih jim ljudi.

Tega sredstva pa se ne poslužuje samo on v Rudolfovi bolnici, marveč še več drugih zdravnikov odličnega slovesa, kakor docent dr. Aschner, prof. Riese, prof. Scherber, prof. Werner, primarij Murath, prof. Kerl, prof. Pichler, prof. Nobl in drugi. Uspehi so odlični, kakoršnih doslej še ni bilo.

Predavatelj je izjavil še, da je opravičeno upanje, da se posrečina tej podlagi tudi zdravilo za raka v notranosti, kjer z mazili ni mogoče blizu. In povedal je tudi vsem navzočim veselo vest, da bo kmalu **otvorjeno na Dunaju zdravilišče, kjer bodo sprejemali težke bolnike za notranje zdravljenje in kjer se bodo mogli zdravniki iz vsega sveta pripravljati za zdravljenje s Poljšakovo metodo in njegovimi zdravili.** To vest so sprejeli poslušalci s posebnim zadovoljstvom. Povedal je tudi, da je Poljšakovo sredstvo na Dunaju pravilno registrirano in torej priznано. (To se je zgodilo na podlagi odličnih spričeval tele vrste znanih evropskih kapacitet. Videl sem tudi sam ta izpričevala v originalu, ki pričajo, kako nizkotno in smešno je bilo ravnanje nekaterih naših ljudi, ki so končno dosegli,

da je moral Poljšak iti v tujino, kjer se osamljen bori za najbolj nesrečno človeštvo in končno za svojo čast in za svoj obstanek.)

Predavanje prof. Funkeja je trajalo skoro dve uri. Na koncu pa je pokazal nad dvajset obolenj za rakom, večinoma že docela ozdravljena, ali v štadiju zdravljenja, da se je videl celi proces zdravljenja. Videli smo več obolenj raka na ženskih prsih. Nekatera so bila že uprav strašna. Rak je segal že globoko v notranost in grozil za neizogibno in strahotno smrtjo. Ali zdaj samo še rdeča pega kaže, kje je bil rak. Mnogi zdravniki so kakor neverni Tomaži odpavali to mesto in vprašali, če kaj boli. Videli smo ozdravljeno bolezen na raznih delih telesa, da, celo v ustih in pod očesom zunaj in znotraj, na lobanji, na čelu, na kolenu, da, celo na podplatih. Fotografije pa so kazale, kakšen je bil rak pred zdravljenjem. Strašni so bili nekateri pogledi na razjedajočega raka. Videli smo celo ozdravljeno raka na dveh moških spolovilih. Zdaj sta možakarja zdrava. Ali niso to čudeži? In vsi navzoči odposlanci znanosti in raziskovanja so rekali: eto čudeži! Videli smo grda obolenja sarkoma na nogah itd. Dvema bolnikoma so zdravniki hoteli nogo odrezati, ali prišel je Poljšak s svojimi mazili, in zdaj je noga ozdravljena, moža hodita in se počutita tako dobro, kakor da nista nikdar imela take strašne bolezni. Videli smo ljudi z ozdravljeno kostno tuberkulozo. Izpod kolena do členov je že razjedala nogo, ali zdaj je vse lepo zaceljeno in zdravo. Neka mlada žena je pokazala svoj dovolj lep nosek, nič se ni poznalo, da ga je še pred meseci manjkalo do polovice, kakor nam je pokazala fotografija. Neki ženi so operativno že odrezali desne prsi, ali raka niso ugonobili, ta je dalje razjedal v globino, in strašna smrt bi ženo rešila daljnega trpljenja. Zdaj je žena zdrava. Rešitelj je bil naš v domovini preganjani in zasmehovani Poljšak.

Neki znamenit zdravnik je tlesknil z

proti Pohorju. Zakaj glej, iz oblakov nad pohorskimi vrhovi se je izluščila čudna prikazen in je plavala dol čez polje: pošasten jezdec, na okostju ogromnega konja jezdeč, ognjen z mračnim, kakor krila velikanske pravlične ptice plahetajočim plaščem. Od zemlje do neba — se je zazdelo Rajavcu — sega jezdečeva postava. Nad jezdecem pa vse nebo preplavljeno s krvjo, pot jezdečeva čez pokrajino vsa okrvavljena!

Po prvi grozi je kmet dvignil roko, si mel oči, kakor bi se bil pravkar prebudil ali se šele prebujal.

»Ali sanjam? Ali je vendar resnica?«

Zavedel se je, da bedi.

»Morda pa me je le pogled premotil!«

In je s podvojeno pozornostjo pogledal čez polje. A glej, nikjer več sledu o groznem jezdecu.

»Kaj je bilo to? Sanje ali resnična prikazen? Saj pijan vendar nisem.«

Obrisal si je čelo, vse potno od vznemirjenja, dasi ni bil plašljivec.

»Ali nam Bog pošilja znamenja? Znamenja prihajajoče nesreče? Bo Turek ali kuga? Bog se nas usmili in sveta Devica!«

Pospešil je korake, mrmrajoč v večerni mrak, ki je naglo legal na okolico, polglasne molitve, da bi slišal vsaj lastni glas.

III.

»Jezdi, kakor bi jezdil k svojemu dekletu«, je nevoljno godrnjal dan navrh čuvaj ob Dravskih vratih, mrko zroč za mladim jezdecem, ki je pogнал konja v najhujši dir, brž ko je čez most prijezdil.

»Saj se mu najbrž mudi k nji«, se je smejal tovariš, dobro rejen in dobrovoljen možakar srednjih let. »Ali ga ne poznaš? Dominik je, mestnega pisarja sin. Na Hajdini ima nevesto, pravijo.«

»Vsi imajo svoja dekleta in neveste, ti mestni postopači. In brez dela in skrbi letajo za njimi. Mi pa se trudimo, jih naj stražimo in skrbimo, da jih kmetje ne opetnajstijo pri mostnini in da Turki ne vdero v mesto in te bogatine oplenjajo«, se je hudoval prvi. Zlovoljno je vihal dolge brke in mračno gledal za jezdecem.

Bil je res Dominik. In res na poti k nevesti.

Naglo je tekkel vranec, a nestrpnemu mladeniču še prepočas. Ta bi želel, da bi hitel kakor njegove misli, njegovo hrepenenje. Te pa so bile že davno pri ljubljeni deklici, ki je že dolgo ni bil videl.

»Kakšna pač je zdaj?«

(Dalje sledi.)

Narodni pregovori.

Govoriti je srebro, molčati pa zlato!

Boljše drži ga, nego voli ga!

Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pada!

Vsak je svoje sreče kovač!

Prijateljski nasvet.

»Moja zaročenka je angelj. Iz same ljubezni bi jo pojedel.«

»Daj jo, sicer ti boče čez deset let žal, da je nisi!«

rokami in zaklical: »Kako je mogoče, da je lajik iznašel tako čudežno zdravilo, kako je mogoče, da je lajik mogel priti do takih svetovnih kapacitet, ki so mu dovolili na klinikah in državnih institutih preizkušati neko neznano zdravilo? Kaj takega ne pozna zgodovina!« (Tisti zdravniki, ki so Poljšaku sprva dovolili, da je mogel v Mariboru preizkušati svoje zdravilo, imajo s tem največje zadoščenje, prokletstvo pa bo zasledovalo tiste zavidne kratkovidneže, ki so ga od tam pregnali.)

Hvaležni moramo biti dunajskim znanstvenikom, ki so našega Poljšaka ne le povsem rehabilitirali, marveč mu napravili gladko pot do velikanskih uspehov do slave in tudi do blagostanja. V domovini bi lahko umrl v bedi in zaničevanju, kakor se je sicer zgodilo že mnogim velikim možem, ki so postali veliki šele dolgo potem, ko so siromaki poginili . . . A. G.

Primarij g. dr. M. Černič v Mariboru in njegov celjski stanovski tovariš g. dr. Steinfelser sta znala toliko javnosti povedati o Poljšakovem mazaštvu, ko se je bil ta lotil na dr. Černičevo povabilo zdravljenja raka v mariborski bolnici. Zadnji čas pa pišejo in priznavajo Poljšakovo iznajdbo profesorji svetovnega slovesa in oba zgoraj omenjena slovenska odlična zdravnikarja pa molčita . . . Ali ni tolik hrup o mazaštvu in sedajni molk nekaj takega, čemur pravimo navadni smrtniki, da sta se omenjena gospoda kirurga temeljito zmotila. Najboljše odreže pač taisti, ki se zadnji smeji! Ta rek bodo dobro pomnili vsi Poljšakovi zdravniški nasprotniki v Jugoslaviji!

*

Vprašanja in odgovori.

Fr. H. v M.

Ali ima Poljšak na Dunaju res lepe uspehe in če bi njegovo mazilo pomagalo zoper mojo bolezen, ko dobivam čudne belkaste pege po vsem telesu?

Odgovor:

Poljšak ima velike uspehe v zadevi raka, v Vašem slučaju pa ne vem, če bi kaj pomagalo. Pač pa vam svetujem knjigo »Mein System«, ki jo je spisal dr. Swoboda, tam pa najdete primerno zdravilo zoper svojo bolezen.

Č. P. v H. v.

Neka jugoslovanska trgovska družba z omejeno zavezo, ki ima sedež v Beogradu, mi pošilja srečke. Jaz plačujem, plačujem, pa nič ne zadenem. Kaj je temu vzrok?

Odgovor:

Vi nikdar ne kupite prave številke, to se pravi, da tiste številke, ki jih vi imate, niso izžrebane. Zahtevajte, da si boste sami številke izvolili, ki jih sami plačate, ne pa, da vam jih družba pošilja. Morda bo več sreče. Zdaj se začne novo kolo igrati. Če vam ne pošlje številke, ki jih vi hočete, pa raje ne igrajte, si vsaj očitka ne boste delali!

J. H. v Z.

Moje vprašanje ste zadnjič natisnili, odgovora pa nisem našel. Kaj vas je pa tako zmešalo? Zato danes ponovno vprašam: Ali bom smel v svoji gostilni točiti na dan volitev?

Odgovor:

Mi smo vam sicer odgovorili, pa se je odgovor zamešal in ga niste videli. Danes vam ponavljamo: Doma ga bodo smeli piti, drugače pa ne, posebno javno ne, bo popolna abstinenca kakor v Ameriki.

Fr. dr. v Z.

Ali veste, če in kje se dobi igra »Moč uniforme«?

Odgovor:

Znano nam je, da je to neka šaloigra v 1 dejanju. Vprašali smo v knjigarni, pa je nimajo. Dejali so, da je najbrž pošla, ker je bila zelo stare izdaje.

G. F. v R.

Ali lahko moja hčerka poroči sina moje sestre?

Odgovor:

To je zelo bližnje sorodstvo, za katerega se potom župnega urada v skrajnem slučaju dobi izpregled. Ženin pa mora v svoji vojaški službi imeti še posebno dovoljenje za ženitev, ki se sorodstva ne tiče, pač pa vojaške službe.

J. S. v Š.

Vstopil bi rad v policijsko službo. Kam se naj javim?

Odgovor:

Na vsaki policijski postaji, ki jo imate v vaši okolici, se lahko javite.

L. P. L.

Imel sem staro hišo in poleg nje postavil novo, staro pa podrl. Zdaj pa mi sosed prepoveduje hoditi po prejšnji poti. Ali to sme?

Odgovor:

Sosed naj vas le lepo pusti po poti hoditi kot dosedaj, ker je obremenitev prostega prehoda na njegovem posestvu, ne pa na stari hiši.

M. K. P.

Hčerko, ki je izučena šivilja, je nekdo naznanil, da mora sedaj kazni plačati, pa niti za doma ne šiva. Zakaj je kaznovana?

Debeli ljudje dosežajo z vestno uporabo naravne »Franz Josefove« gretnice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogoštevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolujejo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamnih in sladkorni boleznih, zelo zadovoljni z učinkom naše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špicerijskih trgovinah.

Sveže kot rosa

in belo kot sneg

Bo Vaše perilo, ako perete pravilno. Pomislite le, kako izdaten je Persil.
1 zavitek Persila zadostuje za 25-30 l vode.
Raztopite Persil v mrzli vodi brez vsake primesi! Kuhajte perilo samo enkrat 1/2 ure in ga izpirajte najprej v topli, potem v mrzli vodi.
Tako pranje Vas bo gotovo vsestransko zadovoljilo.

Persil varuje perilo!

Odgovor:

Ako ni za drugo šivala kot za doma, ne sme biti kaznovana. Če pa šiva, naj prijavi obrt. Zoper kazni se naj takoj pritoži.

A. L. v O.

Imam devet otrok, pa mi pravi občinski tajnik, da moram za cesto plačati za prekomerno uporabo. Ali moram res plačati?

Odgovor:

Je že pravilno! Državnih direktnih davkov in doklad ste oproščeni, toda takih odkupnin in raznih taks pa ne!

H. K. v L. J.

Imam cesto pisano k svoji preši. Ali sme kdo drugi, ki preša na moji preši, tudi tam voziti?

Odgovor:

Oni vozi vam in zato sme voziti.

I. K. v Pr.

Ali lahko brez osebne pravice otvorim vinočeto?

Odgovor:

Ne. Lahko pa otvorite po prijavi obrta delikatesno trgovino za prodajo mrzle hrane in sadjevca.

J. K. v K.

Zena me vedno preganja, da ni zdržati ob njej. K posestvu sem nekaj prinesel. Ali lahko terjam plačo?

Odgovor:

Nimate ravno prijetnega življenja. Ako sodnija potrdi ločitev, bo morala žena plačati. Sicer pa poskusite, da si bosta zopet dobra!

V. J. v Sv. T.

Ali smem kupiti grozdje in doma sprešati, ne da bi za to plačal trošarino?

Odgovor:

Lahko kupite in prešate doma, ali celo na preši vinogradnika, ako ste prijaviли financi, da prešate zase. Od tega mošta ali pozneje vina ne plačate nobene trošarine.

Nerodno povedal. Sreski gospod glavar iz Šmarjete se je nekoč v odlični družbi ponašal z ugodnim stanjem živalskih kužnih boleznih v svojem srezu in je to povedal tako: »Ta mesec je bil prav dober. Ta mesec nisem imel ne kuge na gobcu, ne na parkljih, ne pasje stekline. Samo garje sem imel konjske, pa te sem dobil od Kocjančiča!« — Kocjančič je bil namreč glavar sošednega sresa.

Koledar Kmetijske zveze

za prestopno leto 1932 je izšel.

Vsebina:

Koledar od 1. X. 1931 do 31. XII. 1932. — Uradni podatki. — Vse razne pristojbine. — Mere. — Orali in hektari. — Kmetijska zveza v Mariboru. — Jugoslovanska kmetijska zveza v Ljubljani. — Vnovčevanje kmetijskih pridelkov. — Odplačevanje dolgov, tabela in pojasnilo. — Važnost apna za rastline. — Kako se mešajo umetna gnojila. — Glavne naloge kmeta sadjarja. — Naša kmetijska mladina v sadovnjaku. — Navodila iz kletarstva. — Napake in bolezni vin. — Jamstvo pri kupčiji z živino. — Koledar brejosti in razne živinorejske tabele. — Tabele za računanje kubične mere pri raznem lesu. — Inventar in kmetijsko knjigovodstvo z vsemi potrebnimi tabelami. — Razni dobavitelji kmetijskih potrebščin. — 60 strani praznega papirja za zapiske.

Izdelava koledarja.

Koledar je vezan v celoplatno, torej močno dovolj, da bo zdržal za celo leto. Ima predal za denar in svinčnik. Na ovoju ima tudi začrtano mero v decimetru in coli. Tako je koledar letos po vsebini in obliki precej izpopolnjen. Zato se bo še bolj priljubil kakor lanskono leto, ko smo ga morali dvakrat tiskati in ga je še zmanjkalo. Letos ga zaradi pomanjkanja denarja ne bomo drugič tiskali, zato je treba koledar takoj naročiti, kdor ga hoče imeti.

Cena koledarju znižana.

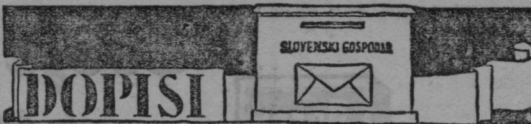
Lani je stal koledar 11 Din s poštnino in brez svinčnika. Letos stane s poštnino vred 10 Din in ima tudi svinčnik.

Kje dobite koledar?

Koledar dobijo, v kolikor ga še niso, vse krajevne Kmetijske zveze. Kdor pa hoče, ga lahko naroči tudi naravnost v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Treba je poslati 10 Din ali v znamkah, nakar ga takoj dobite po pošti.

Tvoj celeletni spremljevalec

Je tvoj žepni koledar. Zato mora biti tudi tvoj svetovalec in to je — koledar Kmetijske zveze. Zato, kmetje, vsak ga imej v žepu!

Novavas pri Slov. Bistrici. V nedeljo dne 11. oktobra smo obhajali v naši vasi kar dve pomenljivi slovesnosti: G. monsignor I. Vreže nam je blagoslovil lepo novo hišo pri Jerovškovi in kapelo presv. Srca Jezusovega, katero je pozidal posestnik Pristovnik. Pri obeh blagoslovitvah je imel g. monsignor navdušen, pomenljiv in v srce segajoč nagovor. Po slovesno opravljenih obredih je priredil g. ravnatelj Cirilove tiskarne monsignor dr. Ant. Jerovšek ob priliki praznovanja 20letnice vodstva tiskarne prisrčno pogostitev na svojem rojstnem domu. Pod gostoljubno streho znane Grilove (Jerovškove) hiše so se zbrali uslužbenci Cirilove tiskarne, g. mariborski župan dr. Juvan, dr. Hohnjec, dr. Wankmüller, slovenjebistriška duhovščina, sorodniki in sosedje iz Nove vasi, ter želeli dobremu gospodu ravnatelju dr. Jerovškemu zdravja po tolikem trudu, katerega je imel z vodstvom Cirilove tiskarne, Spodnještajerske ljudske posojilnice, mariborske mestne hranilnice in pri vsestranskem delu za dobrobit in povzdigo spodnještajerskih Slovencev. Slovesnosti se je udeležil med drugim dr. Jerovškov sorodnik in brat pokojnega lav. vladike g. Napotnik iz Tepanja pri Konjicah. Krepka slovenska korenina je vzbujal v lepozasnovani napitnici spomine, kako sta baš Cirilova tiskarna ter »Slovenski Gospodar« budila spodnještajerske Slovence in jih pod Avstrijo obvarovala pomenčenja. Slovesnost bo ostala vsem zbranim Novovaščanom in po celi okolici v najlepšem spominu!

Št. Ilj pod Turjakom. V Mislinjski dolini bo v nedeljo dne 25. oktobra prvo odkritje in blagoslovitev spomenika padlim vojakom. Tukaj bo Št. Ilj prvi pokazal veliko spoštovanje padlim žrtvam. Spomenik stoji na vzhodni strani vasi, ob cesti pri starem pokopališču. Ima obliko pokopališčne kapelice in je ves iz pohorskega granita. Skupen grob padlim vojakom predstavlja oltarček, nad njim pa žaluje Mati božja z mrtvim Sinom v naročju. Spredej na pročelju je napis: V spomin padlim vojakom! z letnicama 1914—1918, zgoraj na robu pa bronast križ, postavljen padlim na grob. Načrt za spomenik je naredilo in izyršilo delo stavbeno podjetje Kališnikovo iz Celja. Da spomenik stoji, imajo veliko zaslugo naši farani, predvsem mislinjski delavci, ki so prvi začeli denarno zbirko ter sami nalomili nad 25 kub. m kamenja. Oni so tudi določili obliko spomenika: kapelica naj bo! Tri procesije se bodo leto za letom ustavljale pri njej: na praznik presv. Reš. Telesa, na šentiljsko nedeljo in na Vernih duš dan. Kmetje in posestniki so izvršili do 90 brezplačnih voženj za spomenik in nabrali denarja, da je narastla svota blizu na 9000 Din. Za izvršitev dela sta se mnogo trudila gg. Franc Planinšec in Karel Rozman. Naj bo vsem na tem mestu izrečena javno pohvala. Še poznim rodovom bo spomenik pričal o požrtvovalnosti tukajšnjih faranov. V nedeljo dne 18. t. m. bo torej odkritje in blagoslovitev. Ob pol 11. uri bo služba božja. Zaprošeno bo, da bo smela biti sv. maša v kapelici spomenika. Govoril bo eden izmed gg. vojnih kuratov. Po sv. maši bodo mrtvaške molitve za padle vojake, pevci bodo zapeli žalostinke in godba zaigrala. Svoji padlih pa bodo ob spomeniku položili vence in prižgali lučice. K slovesnosti so povabile in predvsem domači farani. najvlučnejše da vabimo tudi vse sose-

del! Obiščite nas ta dan iz Slovenjgradca, od Šmartina in Šmiklavža, Št. Florijana in Št. Vida! Pojdimo na grob naših padlih in počastimo njihov spomin!

Št. Ilj pri Velenju. Sadni ogled. Sadjarska podružnica je priredila v nedeljo dne 4. t. m. sadni ogled v društveni dvorani. V soboto popoldne so se začele priprave z vso vnemo. Odborniki so prejemale sadje, ki so ga prinašali v košarah in koših od raznih strani Št. lja, največ iz rodovitnega Podkožlja, ki se letos malodane potaplja v sadju. Bil je to zanimav dirindaj v Društvenem domu. Mlajši sadjerejci so urejevali razstavo, starejši so pa veselih lic prinašali sadove svojega dolgoletnega truda, kakor da bi hoteli reči: Mladi, le potrudite se, da zapustite svojim potomcem enake dobrote kakor smo jih pripravili mi vam. Kmalu so bile vse mize pokrite z izbranimi žlahtnimi, a tudi s starimi domačimi vrstami sadja, vmes so pa pridne gojenke gospodinjanskega tečaja, ki se ravno te dni vršil in dela s polno paro, okrasile mize s cvetjem in šopki. Razstava je nudila lep pogled. V sredini miza, na kateri so kraljevale vrste krajevnega in banovinskega sadnega izbora, ob straneh izložbe posameznih sadjerejcev z eno izjemo samih šentiljanov. Vrstile so se jabolke od ogromne svinjskega rože in pisane kardinale od drobnega rudečeličnega careviča; hruške od težke vitembergerice do male ozimke. In grozdje! Brali smo dobro znana imena in videli žlahtne vrste: laški rizling, peček, dišeči traminec, beli in črni burgundec, belo in rdečo žlahtnino, modro frankinjo, rulandec in silvanec. In vkuhano sadje več vrst: hruške, breskve, češplje, grozdje in znane šentiljske črešnje še iz leta 1917. Pa kaj, brali smo tudi napise: ne prijemati! In vendar bi mnogi radi prijeli in nesli v usta! V nedeljo zjutraj se je napolnila dvorana in naš dobri znanec, pionir sadjarstva v teh krajih, g. M. Levstik, je z mladeniškim ognjem in nedosegljivo poljudnostjo govoril o koristih sadjarstva in pravilnem sajenju drevja v radost in veselje vsem. Vidi se mu, da mu gre stvar od srca, zato je tudi umeven velik uspeh njegovih besed že od nekdaj. Nato smo pregledovali, ocenjevali razne vrste in obsipali g. Levstika s vprašanji, da je komaj imel časa odgovarjati vsem. Kratko: razstava je imela popoln uspeh in si podružnica lahko čestita na tem uspehu. Glavno skrb in delo je imel tajnik podružnice, drevesničar Jelen Anton, pomagali so mu pa pridno tudi drugi odborniki. In ko je bil zaključek, smo rekli: Tukaj je doma prava kmetijska prosveta!

Št. Janž pri Velenju. Po dolgem presledku priredi naše Prosvetno društvo v nedeljo dne 18. t. m. ob treh popoldne dve šaloigr. Tudi pevske in tamburaške točke so na sporedu. Prijatelji društva in zdrave ter poštene zabeve, pridite!

Šmarje pri Jelšah. Cesta Zibika—Belo, katera se je začela graditi pod bivšo oblastno skupščino, je dograjena. S to cesto so prišli ljudje zibiške doline v svet, revnejši ljudje pa so imeli tekom graditve stalni zaslužek. Pred kratkem so dobri Zibičani priredili delavcem takožvani likof pri dobri in postrežljivi Vrbe-kovi hiši. Vsi delavci so bili v Zibiki pri skupni sv. maši in nato smo se z godbo na čelu podali k Vrbeku na kosilo. G. župan zibiški Lah je imel lep nagovor, v katerem se je spominjal bivše oblasti ter omenil zaslužne može, kakor dr. Leskovarja, Marko Kranjca, dr. Ogrizeka in bivšega gerenta in načelnika okrajnega zastopa Turka Ivana. Nato je izročil g. Turku krasno diplomu častnega občana.

stva. Obenem je bil imenovan častnim občanom tudi domači vlč. g. župnik Jelšnik, h kateremu se je zatekel bivši načelnik Turk po dobre nasvete pri zgradbi in ki je neumorno delaven za dobrobit svojih župljanov. V toplih besedah za počastitev sta se zahvalila vlč. g. župnik in g. Turk. Končno je spregovoril naš priljubljeni domačin g. dr. Ogrizek. Nato se je vršil banket v Vrbežovi hiši in na prostem. Lep dan je bil to. Želimo, da bi se cesta nadaljevala proti Sv. Štefanu, da tako pride tudi druga polovica naše župnije in občina Tinsko in Sv. Štefan do boljših cestnih razmer!

Pobrežje pri Mariboru. V ponedeljek dne 12. k. m. smo ob ogromni udeležbi prebivalstva spremili k zadnjemu počitku po dolgem ter zelo mučnem trpljenju umrlo gostičničarko gospo Marijo Simonič, vdovljeno Vornik, rojeno Pikalo, rodod iz Hoč pri Mariboru, 64 let staro. Bila je skoroda najtežja ženska naše banovine, ker je tehtala krog 160 kg ter je dala pogrebem mnogo truda. Naj v miru počiva!

Črmla. Dne 5. oktobra zvečer ob osmih je iz neznanega vzroka izbruhnil požar pri posestniku Muršak Tomažu v Črmlji v župniji Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Požar se je takoj razširil na celo veliko gospodarsko poslopje, ki je bilo dolgo 28 m in široko 14 m. Na njem je bilo mnogo sena, otave in slame. Domači in sosedi so rešili živino in premičnine. Zaloge krme in slame pa je vsa zgorela. Ogenj je uničil celo gospodarsko poslopje, dasiravno je bilo z opeko krito. Muršak ima škode gotovo nad 100.000 Din. K sreči je lansko leto pri »Vzajemni zavarovalnici« preuredil in povišal zavarovanje na 45.000 Din. Na prijavo glavnega zastopa v Mariboru je poslala »Vzajemna« že dne 8. oktobra cenilno komisijo, ki je sklenila in cenila, da se plača Muršaku cela zavarovalna svota. Da je bil požar velik, že dokazuje dejstvo, da je še četrti dan po požaru bil ogenj pod razvalinami poslopja. Ker je Muršaku pogorela vsa krma, priporočamo, da mu pristopijo kmetje s krmo in slamo na pomoč!

Mala Nedelja. Prostovoljno gasilno društvo Mala Nedelja priredi v nedeljo dne 25. t. m. točno ob pol štirih popoldne v Društvenem domu narodno igro »Domen«. Pred igro se vrši zaobljuba gasilcev. Vabljeni vsi od blizu in daleč k obilni udeležbi!

Vojnik. V ponedeljek dne 19. t. m. bo ob priliki Lukeževega sejma v Vojniku ponovni pregled vse v rodovnik tukajšnje živinorejske zadruge vpisane živine. Vsi, kateri ste dali živino vpisati in kateri mislite, da bi bila za vpis primerna, jo priženite ta dan v Vojnik na sejmišče, seveda brez živinskega potnega lista, in bo tudi dogon brez občinske pristojbine. Za to potrebne legitimacije bo izdalo načelstvo zadruge. Povabljeni so zastopniki raznih oblasti ter Kmetijske družbe. — Zadruga ima svoj sedež v Vojniku ter obsega župnije Vojnik, Šmartno, Novacerkev in deloma tudi Frankolovo. Živinorejci, priženite ta dan pokazat svojo živino, da bo javnost videla, kakšno živino premorejo naši kraji. Vsak živinorejec pa, ki stremi za izboljšanjem svoje živine, se naj vpiše v zadrugo, kajti čim več bo zadružnikov, tem večje koristi bodo dobiti od zadruge!

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 18. t. m. bo poročal pri nas v gostilni Habjan o gospodarskem in političnem položaju ob 8. uri zjutraj g. dr. Ogrizek iz Celja in g. Ivan Turk.

Lesično. V nedeljo dne 25. t. m. po rani sv. maši ob 8. uri zjutraj se bo vršilo pri nas zborovanje pri »Andrejčku«. Poročal bo g. dr.

Nov vozni red

veljaven od 4. oktobra 1931, se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena 2 Din.

Ogrizek iz Celja o gospodarskem in političnem položaju.

Sv. Filip. V nedeljo dne 18. t. m. bo govoril pri nas ob 12. uri pri g. Jožetu Bovha g. dr. Ogrizek iz Celja o gospodarskem in političnem položaju.

Sladka gora. Gospodarsko politično zborovanje se bo vršilo pri nas v nedeljo dne 18. t. m. ob pol 12. uri opoldne. Govoril bo naš rojak g. Ivan Turk.

Dramlje. Kakor vsako leto, bo tudi letos na prijaznem gričku sredi vinskih goric pri Sv. Uršuli cerkveni shod in sicer pred godom v nedeljo dne 18. t. m. Slovesno sv. opravilo se vrši ob sedmih drugo pa ob pol 11. uri.

Polzela. Življenje v novem, sicer še ne popolnoma dovršenem Društvenem domu je postalo jako živahno. Večer za večerom, nedeljo za nedeljo se zbira v njem naša mladina, kar kaže, kako je bila stavba potrebna. Imamo že svoj tamburaški zbor, kateri se pridno vežba, igralci se vadijo za dramatične nastope na odru, društvo si je nabavilo tudi več iger, med njimi šah, katere imajo večer za večerom čim več obiskovalcev. Upamo, da bo v kratkem zapel tudi radio, s čimer se bo krog obiskovalcev gotovo še povečal. V načrtu imamo tudi prireditev raznih družabnih večerov, posebno v zimskem času, ter se je v ta namen zasnoval poseben družabni klub. Te prireditve imajo namen, nuditi razvedrilo vsem brez kakšnih posebnih stroškov, ter pritegniti v naš krog tudi starejše ljudi. Prva prireditev te vrste je bila v nedeljo dne 11. oktobra.

★

Novejše.

Bolgarski ministrski predsednik je odstopil iz zdravstvenih ozirrov. Kralj je poveril vodstvo ministrskega sveta dosedanjemu notranjemu ministru Mušanovu.

Iz volilne borbe na Angleškem. Na Angleškem bo kandidirala v predstoječih parlamentarnih volitvah konservativna stranka v 504, delavska opozicija v 408 in liberalci v 119 okrajih.

Neznanega, kakih 50 let starega mrliča moškega spola so našli dne 11. t. m. v gozdu na Miklavževem hribu nad Celjem.

Vlom. V nedeljo zvečer je neznanec vlomil v Novem mestu v stanovanje g. Franca Vidriha in odnesel 3000 Din.

Fantje so se stegli v nedeljo zvečer v Dobrovcih pri Mariboru. Čevljarski pomočnik Janko Slokar je dobil z nožem zabodljaj v pljuča.

Najstarejši na plesno slikani sliki iz XIII. stoletja so odkrili pri prenavljanju ptujske minoritske cerkve.

Mutastega se je delal 4 mesece znani tržaški svedrovec Ivan Kosič. V ljubljanskih zaporih je spregovoril, ker se je bal kaznilnice v Lepoglavi na Hrvaškem.

Raznoterosti.

Na vsak način hotel v ječo. 21 letni Karel Zahara v Chicagu je prišel na policijsko stražnico in tam zahteval, da ga vtaknejo v ječo za šest mesecev. — »Nisi nič napravil in te ne moremo aretirati,« mu odvrne policist. »Kljub temu hočem na vsak način v ječo,« pravi Karel. »Pred petimi leti sem prišel v Chicago in od tedaj sem neprestano pijan. V ječi upam, da bi se odvadil pijače.« Ker mu policist še vedno ni ugodil, je čudni prosilec odšel in se vrnil čez uro ter izročil policistu revolver, rekoč: »Tako, zdaj me pa moraš aretirati, ker sem nosil skrivaj orožje.« Dosegel je svoje in bil poslan naslednji dan pred sodnika.

Chikaško učiteljstvo se brez plače vrnilo na svoja mesta. Zopet so se oprla vrata chikaških šol in računa se, da se je letos priglasilo za pouk v javnih šolah okrog pol milijona otrok. Na svoje delo se je vrnilo zopet 13 tisoč učiteljskega osebja. Dasi pa to ni prejelo svoje plače že od pomladi, ker je pač mestna blagajna popolnoma prazna, se splošno poroča, da se je učiteljstvo brez vsakega upora vrnilo na svoja mesta, češ, da imajo v prvi vrsti pred seboj blagor otrok, ki niso krivi, da se oni nahajajo v tako bednem stanju in pomanjkanju.

Rekordni požeruh. V mestu Ortonville v Zedinjenih državah se je vršila nedavno nenavadna tekma. Dvanajst mož se je kosalo pred koritom kuhane koruze, kdor bo največ storžev spravil pod streho. Zmagal je 37 letni Edward Kottwitz, ki je v eni uri in 45 minutah oglodal 37 storžev. Dejal je, da bi jih še več lahko pojedel, a je imel dve uri pred tekmo obilno kosilo.

Kos, nevaren sovražnik fašizma. Na Vipavskem je imel neki kmet prijaznega ptiča kosa, ki je krasno žvižgal »Naprej zastava slave.« Prišlo je to žvižganje celo na uho goriškemu policijskemu upravniku Modestiju, ki je izdal kmetu odlok, da mora ptiča v teku 24 ur usmrtiti. Kmetu se je žival smilila in je raje ptiča izpustil v prosto naravo. Kos pa ni dolgo užival prostosti in si žvižgal svoje pesmi, ker ga je čez par dni ulovila neka mačka in ga seveda pojedla. Sedaj fašisti spet lahko nekoliko lažje dihalo, ko je mačka ugonobila njihovega nevarnega sovražnika.

Česar bi ne smeli nikdar pozabiti. Pod ravnokar zabeleženim zaglavjem javlja ameriški časopis sledeče: »Predstavimo si, da bi videli, kako korakajo v svetovni vojni padli angleški vojaki po cesti! Zjutraj ob solčnem vzhodu bi pričel spreved v vrstah po dvajset. Korakali bi mrtvi do solčnega zahoda, še drugi in naslednji dan; vendar bi jih bilo še toliko, da bi ne bili vsi mimo nas. Deset dni bi morali stopati od jutra do večera, da bi jih videli vse! Enaindvajset dni bi trpelo, da bi bili mimo nas vsi francoski mrtveci, od zjutraj do večera, v vrstah po dvajset. Rusi bi rabili pet tednov. Da bi pa padli omenjenih držav prišli vsi mimo ene točke, za to bi rabili dva in pol meseca. Mrtveci Nemcev in njihovih

zaveznikov bi korakali 6 tednov od jutra do večera v vrstah po dvajset.

Gdstočno število rojstev v Nemčiji celo manjše kot v Franciji. Že več let se opaža v Nemčiji stalno padanje števila rojstev. Tako je bilo v letu 1913 na tisoč oseb rojenih 27 otrok, dočim je to število padlo v letu 1929 na 18 in v lanskem letu na 17.5. Ta lanska številka daje nemškimi gospodarstvenikom mnogo misliti in vznemirjeni so nad resnimi problemi, katerim bo postavljen nasproti prihodnji rod. Ta številka je namreč padla pod število rojstev v Franciji, in Francija je splošno znana, po svojem nizkem številu rojstev. V letu 1930 jih je imela samo 18 na tisoč oseb, in še ta mali »rekord« je zdaj Nemčija »prekosila«.

Vožnje po zraku so danes štirikrat bolj sigurne nego pred tremi leti. Po statističnih računih je dognano, da je zračna vožnja danes štirikrat varnejša nego pred tremi leti. Leta 1929 je prišel v Združenih ameriških državah na 4000 voženj po zraku en smrten slučaj; leta 1930 se je smrtno ponesrečil med 17.000 letanji samo 1 letalec. Zračna vožnja postaja radi tega vedno bolj sigurna, ker izpopolnjujejo od dneva do dneva gradnjo aeroplanov in ker obveščajo letalce potom radija o vremenskih prilikah.

Letalec v Napoleonovih časih. Da je sanjal francoski general leta 1806 o napadu iz zraka na Angleško, to potrjuje beležka, katero so odkrili črno na bellem v arhivu francoskega okraja Charente. Letalec v napoleonskih časih je zapisal svoje letalske poskuse in razočaranja. Po poklicu je bil diviz. general francoskega inženerskega kora in se je pisal Gui Maume Resnier. Bil je prepričan, da je mogoče celi kor vojaštva opremiti s peruti in ustvariti na ta način čisto nepričakovano in močno

napadalno silo za nepremagljivo Anglijo. Francoski cesar Napoleon namreč je na vse mogoče načine poskušal, da bi bil premagal Angleže in je kazal zanimanje tudi za zmago s pomočjo peruti. General Resnier je napravil par peruti, ki so bile iz žice in prevlečene s ptičjim perjem. Iznajditelj je upal, da bo mož, ki bo mahal s temi peruti, se vzdržal v zraku. Doživel je bridko razočaranje, ker je napravil sam prvi letalni poskus. Pritrdil si je peruti ter je skočil z visokega obrežja reke Charente. Kljub temu, da je gibal z rokami peruti, je padel takoj v vodo. Prvi neuspeh mu ni vzel korajže. Pri drugem poskusu z letanjem si je zlomil nogo. Ko si je zacelil nogo, ni več letal, pač pa je opisal svoje tozadevne poskuse v trdnem upanju, da se bo sigurno za njim posrečila letalna možnost.

Krvoločni pajki. Da je pajek roparica, ki živi od drugih žuželjk, ve vsak otrok. Manj znano pa je, da je pajek nevaren tudi višjim živalim. Tako živi v Južni Ameriki pajek, ki nastavlja v vodi svoje lijaku podobne mreže, v katere lovi ribe. — V Ukrajini živi pajek, ki po zemeljskih rovih preži na krastače. Druge vrste pajkov napadajo martinčke in celo kače. Ogromen križavec na Madagaskarju lovi v svoje močne mreže ptice in jim izsesava kri. Zopet drugi pajki plenijo iz gnezd mlade ptice. Neki indijski pajek se živi od podgan.

Zlata votlina. V južni Afriki so zadeli rudarji, ki so zaposleni v državnem rudniku 500 m pod zemljo, na zlatom napolnjeno votlino. Skozi votlino je namreč nekoč hrumela reka. Ta podzemeljska reka je nosila seboj zlato. Deli zlata so se tekom let nabrali na dnu izdolbine in sčasom je nastala iz zlatih zrn debela zlata plast. V to zlatom preoblečeno ter napolnjeno vot-

lino so šele sedaj prodrli delavci. Vrednosti zlata še niso niti približno ugotovili. Da bi preprečili tatvine, so zaprli vhod z žičnimi ovirami, v katere je še povrh napeljan močan električni tok. Razven tega je še zlata najdba dan in noč zastražena od oboroženih čet.

*

Dober tek! Vaška učiteljica nikakor ni mogla pripraviti nekeg aučenca, ki je hodil bos v šolo, do tega, da bi si noge umil. Vsi opomni in kazni so bili zaman. Nekega dne pa pride dotični učenec zi zredn snažnimi nogami v šolo. Učiteljica ga pohvali: »No, me veseli, da si si po dolgem času in opominjevanju vendarle noge umil.« — »Saj si jih nisem umil«, se odreže fant, »zele sem tlačil!«

Udana v božjo voljo. »Kakor slišim, se boste še enkrat poročili, dasiravno ste že štiri moče pokopali!« — »Zakaj pa ne? Dokler jih Bog jemlje, jih bom jaz tudi!«

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Hiša z dvema stanovanjema, vsako z 1 kuhinjo, 2 sobami in pritliklinami, na Teznu pri kolodvoru na prodaj. Vprašati pri gostilni Očko, Tezno pri Mariboru. 1502

Trgovska učeska se sprejme. Dopise poslati na upravo lista. 1503

Divjakov jabolčnih več tisoč proda Gabrijel Koren, drevesničar, Št. Ilj, Velenje. 1505

Pri Sv. Trojici v Slov. gor., v Zgornji Senarski št. 3, se proda lepo posestvo — 10 oralov — tik okrajne ceste. 1506

Majhno, lepo posestvo pri Zgornji Polskavi, občina Pokoše, se proda. Poizve se v sarni dr. O. Blanke-dr. F. Brandstetter v Mariboru. 1506

Sprejemem viničarja z 4—5 delavci: Bek, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1509

Službo išče majer ali viničar z 4 dobrimi delavnimi močmi s 1. novembrom. Naslov pove Franc Lešnik, Maribor, Vojašniška ulica 21. 1510

ZAHVALA.

Podpisana se zahvaljujem tem potom podpornemu društvu

LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU za takoj izplačano podporo po smrti mojega očeta g. Franca Gomilšek ter priporočam to društvu vsakemu najbolj.

Vurberg, dne 5. oktobra 1931.

1508 Katarina Gomilšek.

Zahvala.

Za izplačane milostne podpore po umrlih članih izrekamo tem potom podpornemu društvu 1501

ZADRUŽNI SAMOPOMOČI V MARIBORU najtoplejšo zahvalo in priporočamo to človekoljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu, ako še ni njega član.

Pen Marija I. r., Sv. Vid pri Ptuj.

Rojko Ida I. r., Sv. Trojica v Slov. goricah.

Kercho Katarina I. r., Maribor.

Belak Amalija I. r., Celje.

Zavarovalnice, požari, požigi.

Že v preteklem, zlasti pa še v letošnjem letu, so se požari proti pričakovanju, ki ga pokazuje statistika, tako pomnožili, da moramo to označiti kot izvanreden pojav. To daje povod zavarovalnicam, da javno izrazijo svoje mnenje.

Vzroki požarov so nesrečni slučaji, dalje nepredvidnost in malomarnost zavarovancev samih in pa požigalci, ki iz špekulacije zažgo svoje lastno imetje, ali s požigom uničijo tuje premoženje.

Namen zavarovanja je kriti po nesrečnih slučajih nastale škode. Nikakor pa ne spadajo v okvir odškodninske dolžnosti vsled velike malomarnosti ali pa celo iz špekulacije nastale škode.

Požari iz malomarnosti, nepredvidnosti, se preprečijo v glavnem na ta način, da se zabrani nepeznanim in sumljivim osebam dostop v poslopja, poveča pazljivost nad otroci, ter zlasti prepove kajenje in nepredvidno ravnanje z lučjo in vžigalicami v gospodarskih poslopih in prostorih, kjer se nahajajo lahko upaljšvi predmeti. Posebno pazljivo je polagati na redno čiščenje in pravilno vzdrževanje dimnikov, peči in ognjišč. Obstojta pa seveda še mnogo drugih varnostnih ukrepov, da se požari preprečijo.

S stališča narodnega gospodarstva bi bilo pozdraviti, da se s sodelovanjem vseh krogov onemogočijo požigi in požarne škode vsled

malomarnosti. V interesu vseh zavarovancev je, da se doseže ta cilj. Zavarovalnice bodo namreč prisiljene, če te abnormalne razmere ne prenehajo, zvišati premije.

Požigalci morajo priti v roke pravice. V to svrhu naj sodelujejo vsi, da bo mogoče poklicanim oblastem priti na sled požigalcem. Zavarovalnice s svoje strani pa obljublajo visoko nagrado vsakomur, ki bo dal take podatke, da prejme požigalec zaslužen kazni.

Požigalci v pogostih slučajih prekomerno zavarovanje v nadi na dobiček. Nekateri oplašeni ljudje pa sklepajo previsoka zavarovanja v strahu za svojo imovino.

Zavarovalnice opozarjajo, da je prekomerno zavarovanje brez koristi. Zavaruje naj se pri popolnoma novih predmetih nova vrednost, pri starih naj se upošteva zmanjšano vrednost vsled starosti in obrabe. Na tej polagi izplačajo zavarovalnice odškodnino po določbah zavarovalnega zakona. Po tem naj se ravnajo zavarovanci, ki vrednost zavarovanih predmetov najbolje poznajo.

Končno opozarjajo zavarovalnice, da bodo za pogorele stavbe, ki bi se ne vpostavile v prejšnji stan, povračale v smislu zavarovalnega zakona in splošnih zavarovalnih določil le prometno vrednost istih, ki pa je v sedanjih razmerah mnogo manjša od resnične vrednosti. 1489

ANKER — COMERCIAL UNION — CROATIA — DUNAV — HERCEG-BOSNA — JADRANSKA — JUGOSLAVIJA — ROSIJA FONSIER — ROYAL EXCHANGE ASSURANCE CORPORATION — SAVA — SLAVIJA — TRI-GLAV — L'UNION — VARŠAR — VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Vinske sode, nove in rabljene, v strokovnjaškem stanju razne velikosti prodaja Ramšak, sodar, Maribor, Melje. 1499

Sadno drevje in stroj za pletenje žičnih mrež (velikost lukenj 7krat7) ima za prodati: P. Glinšek, Ložnica, p. Velenje. 1504

Prodam več uporabljenih vinskih sodov, vsebina 600 do 700 litrov. Nekrep Alojz, Maribor, Vetrinjska ulica 4. 1500

Kovaški vajenec, močni in zdravi, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Fr. Westermayer vdova, kovačija, Celje. 1498

Kuharica z dobrimi spričevali išče službe. Naslovi v upravi lista. 1495

Konjski hlapec oženjen išče službo. Kojc Fran, grajščina, Ptuj. 1485

Mlajšega fanta h konju in živini kakor tudi za drugo delo na kmetiji sprejme T. Kramer, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1482

»Alfa« (svinjski kotel) je na prodaj za polovično ceno. Gostilna Oresnik, Polzela. 1491

Mlin vzamem v najem ali ga tudi kupim. Ponudbe z opisom je poslati na upravo tega lista pod števil. 1490.

Deklica, stara 15 let, zdrava, poštena išče službe k otrokom ali pomagati v gospodinjstvu. Štefanija Gašper, Studenci pri Mariboru, Ciril-Metodova ulica 17. 1492

1. oktobra 1931

sem pričel s **ceneno prodajo zimskega blaga!**

Izkoristite priložnost!

Franc Kolerič, trgovina Apače

1276

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratikie« najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnične in lunine mrke; — lunine spremembe; — — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na mence, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brestosti živine; — tabelo hektarov v orah; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in žena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d. v Ljubljani. 1. 94

10 minut

lahko žrtvujete za pregled novega kataloga od tvrdke

Trgovski dom Stermecki,

Celje št. 24

v katerem je bogata izbira dobro idočih ur in zlatnine po izredno nizkih cenah!

Nikel anker remontoar ura 40 Din, ista lepa gravirana 50 Din, tuča posrebrena 90 Din, zapestna 91 Din, budilka 45 Din, navadna stenska 130 Din, stenska s kukavico 180 Din.

Zahtevajte brezplačni, ilustrirani ceniki!

Širite „Slov. Gospodarja“!

Vajenca sprejme pekarna Jelenc, Pobrežje pri Mariboru. 1487

Viničar do pet delavnih oseb se sprejme od 1. februarja 1932 za posestvo Kamnica števil. 49 pri Mariboru. Vprašati v trgovini Josip Šusterič, Maribor, Glavni trg 17. 1488

Pohišstvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prtji, vzglavja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilije, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri:

Karolu Preis - Maribor Gosposka ulica 20.

Ceniki zastoj! 1367

Ceniki zastoj! 1350

Konjskega hlapca, vajenega vseh kmetijskih del, ki zna tudi nekoliko tesarskega ali mizararskega, sprejme Nada Cvenkel, Sv. Pavel pri Preboldu. 1493

Opeka zidna, strojna in ročna, strešna zarezna, bobrovci, žlebnjaki, vse priznано najboljše kvalitete, se dobi vedno po najnižji ceni pri »Ormoški opekarni v Ormožu«. 1334

Na drobno!

Na debelo!

Reporeznice

razne kotle, brzoparilnike (Alfe), pluge in njihovih dele, štedilnike in peči od najpreprostejših do najfinejših ter vse ostale potrebščine za jesen in zimo ima stalno in v veliki izbiri na zalogi trgovina z železnino

Anton Brenčič, Ptuj. 1350

Znižane cene!

Točna postrežba!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

I. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

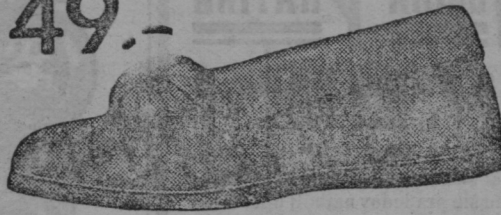
Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Bata**Udobnost v hiši in izven hiše.****NOGAVICE:**

Ženske flor Din 15.— in	25.—	Moške iz sukanca	Din 9.—
Ženske svilene	Din 35.—	Moške iz sukanca	Din 15.—
		Moške iz svile	Din 25.—

19.-**49.-****69.-**

Vrsta 8805-68 MIKADO

Ta vrsta Vam je vsekako potrebna za dež. Obvarovala Vam bo čevlje pred mokroto. So zelo praktični in lahki in jih lahko rabite za vsako vrsto čevljev.

Vrsta 7045

Ko ste doma ali če delate v kuhinji ali hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo, da se ne prehladite. V njih se Vam bodo noge najbolj odpočile.

MOŠKE GALOŠE. V največjem dežju in največjem blatu bodo ostale Vaše noge v njih vedno suhe. — Ženske galoše z nizko in visoko peto Din 59.—.

Zadružna gospodarska banka d. d.**Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6**

V lastni, novezgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblašteni prodajalec srečk državne razredne loterije.

198

Veliko izbiro vsakovrstnih pletenih oblek, jopic, vest, puloverjev itd. priporoča pletarna Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po meri, kakor vsa popravila se izvršijo točno in poceni. 1311

500 Din plačamo zgovornim osebam tedensko s številnimi poznanstvi. Perssons, Ljubljana, poštni predal 703. Znamko za odgovor. 1242

Beli lapor. Posestniki nahajališč belega laporja naj pošljejo po pošti male vzorce za poskušnjo na naslov: Savinjska tovarna barv in lesnih izdelkov Alojz Goričar i. dr., Mozirje. 1444

Zdravstveni inšpektor

Dr. Jurečko Ivan

ordinira po vrnitvi v Maribor Gregorčičeva ulica 6, telefon 2040. 1496
Posvetovalne ure 8—9 in 13—15 dnevno.

Čevlji brezkonkurenčni v izdelavi, materijalu in trpežnosti zato najcenejši pri trdkih

D. Uršič, čevljarna
Celje, Breg štev. 37

Ceniki na zahtevo brezplačno! 1285

D E N A R

si prihranite. ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsa kovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovrtnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—
Posojila na vknjižbo, porošivo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192